

Crna Gora
Državna revizorska institucija
Broj: 40112/17-051-261/21
Podgorica, 27.12.2017. godine

KONAČNI IZVJEŠTAJ
KONTROLNE REVIZIJE OPŠTINE BUDVA

Podgorica, decembar 2017. godine

S A D R Ž A J

DIO I – OPŠTI DIO.....	3
1. Pravni osnov.....	3
2. Opšti podaci o subjektu revizije.....	3
3. Vrsta, predmet i cilj revizije.....	4
4. Metode i tehnike revizije.....	5
5. Vrijeme trajanja revizije, dinamika obavljanja revizije i raspored radnih zadataka.....	5
DIO II - UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE.....	6
1. Preporuka 1.....	6
2. Preporuka 2.....	7
3. Preporuka 3.....	11
4. Preporuka 4.....	15
5. Preporuka 5.....	16
6. Preporuka 6.....	17
7. Preporuka 7.....	18
8. Preporuka 8.....	19
9. Preporuka 9.....	20
10. Preporuka 10.....	20
11. Preporuka 11.....	22
12. Preporuka 12.....	22
13. Preporuka 13.....	24
14. Preporuka 14.....	24
15. Preporuka 15.....	25
16. Preporuka 16.....	26
17. Preporuka 17.....	26
18. Preporuka 18.....	28
19. Preporuka 19.....	29
20. Preporuka 20.....	30
21. Preporuka 21.....	30
22. Preporuka 22.....	31
23. Preporuka 23.....	32
24. Preporuka 24.....	32
25. Preporuka 25.....	33
26. Preporuka 26.....	35
27. Preporuka 27.....	36
28. Preporuka 28.....	37
29. Preporuka 29.....	38
30. Preporuka 30.....	39
31. Preporuka 31.....	39
32. Preporuka 32.....	40
33. Preporuka 33.....	41
34. Preporuka 34.....	42
35. Preporuka 35.....	43
36. Preporuka 36.....	43
37. Preporuka 37.....	44
DIO III - OCJENA UTVRĐENOG ČINJENIČNOG STANJA.....	46

DIO I - OPŠTI DIO

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje Kontrolne revizije realizacije preporuka iz Izvještaja Završnog računa budžeta Opštine Budva za 2014. godinu br: 40112-051-177/38 od 23.10.2015. godine, sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 ("Sl.list CG", br. 01/07, 038/13);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4: („Sl. list RCG“, br. 28/04, 27/06, 78/06 i "Sl.list CG" br. 17/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2017. godinu, interno br. 06-23/16 od 14.12.2016. godine i Izmjenama Godišnjeg plana revizija DRI za 2017. godinu br: 06 – 26/17 od 14.03.2017. godine;
- Odluci o vršenju revizije nadležnog kolegijuma br. 40112/17-051-261/11 od 06.09.2017. godine.

Kontrolna revizija Opštine Budva izvršena je u skladu sa:

- Poslovníkom o radu Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“ br. 07/15);
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS);
- Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI).

2. Opšti podaci o subjektu revizije

Opština Budva (u daljem tekstu: Opština) funkcioniše u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakonom o državnoj imovini i Statutom Opštine Budva.

Organi Opštine su Skupština Opštine i Predsjednik Opštine.

Skupštinu opštine čine odbornici koje biraju građani na period od četiri godine u skladu sa čl. 44. Zakona o lokalnoj samoupravi. Broj odbornika u Skupštini utvrđuje se posebnom odlukom. Skupština je predstavnički organ građana i njen rad je regulisan Zakonom o lokalnoj samoupravi (čl. 45 - čl. 52) i Statutom Opštine Budva (čl. 34 - čl. 56).

Predsjednik Opštine, je izvršni organ Opštine, biraju ga odbornici na period od četiri godine i njegov rad je regulisan Zakonom o lokalnoj samoupravi (čl. 56 - čl. 67) i Statutom Opštine Budva (čl. 65-čl. 68). Predsjednik Opštine predstavlja i zastupa Opštinu. Na osnovu člana 57 Zakona o lokalnoj samoupravi i čl. 67 Statuta Opštine, Predsjednik Opštine donio je Odluku o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Budva. U skladu sa navedenom Odlukom, obrazovani su **organi lokalne uprave** (sekretarijati, posebne službe i centri) i stručne službe, kako slijedi:

1. Sekretarijati:

- Sekretarijat za lokalnu samoupravu;
- Sekretarijat za društvene djelatnosti;

- Sekretarijat za finansije;
- Sekretarijat za privredu;
- Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj;
- Sekretarijat za investicije;
- Sekretarijat za komunalno-stambene poslove;
- Sekretarijat za zaštitu imovine.

2. Posebne službe i centri:

- Komunalna inspekcija i Komunalna policija;
- Služba zaštite i spašavanja;
- Informacioni centar:
- Služba za unutrašnju reviziju;
- Služba za obračun i naplatu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta;
- Služba za javne nabavke;
- Služba menadžera;
- Kancelarija za borbu protiv korupcije;
- Služba zaštite imovine i lica.

3. Stručne službe:

- Služba predsjednika opštine;
- Služba Glavnog administratora.

4. Uprave:

- Uprava lokalnih javnih prihoda.

5. Agencije:

- Agencija za planiranje prostora.

Prema pregledu broja zaposlenih u organima lokalne uprave dostavljenom od Opštine, ukupan broj zaposlenih na dan 16.02.2017. godine u organima lokalne uprave bio je 338.

3. Vrsta, predmet i cilj revizije

U skladu sa Godišnjim planom revizije i Odlukom o vršenju revizije, DRI je u Opštini Budva izvršila Kontrolnu reviziju.

Predmet revizije je:

- Kontrola realizacije preporuka sadržanih u konačnom Izvještaju o reviziji Završnog računa Budžeta Opštine Budva za 2014. godinu, DRI broj: 40112-051-177/38 od 23.10.2015. godine;
- Provjera tačnosti navoda datih u Informaciji o realizaciji preporuka koju je dostavila Opština Budva br. 01-032/7 od 02.03.2017. godine (DRI br. 40112-051-261/2 od 07.03.2017.godine) i br. 01-332/12 od 24.07.2017. godine (DRI br. 40112-051-261/5 od 28.07.2017.godine) o aktivnostima na realizaciji datih preporuka i otklanjanju utvrđenih nepravilnosti;

- Kontrola finansijskih iskaza Opštine Budva za 2016. godinu i zakonitosti poslovanja u cilju sagledavanja poslovanja subjekta revizije u dijelu konstatovanih nepravilnosti utvrđenih prethodnom revizijom.

Cilj kontrolne revizije je provjeriti tačnost izvještaja subjekta revizije o sprovedenim radnjama u cilju realizacije preporuka i utvrditi u kojoj mjeri su realizovane preporuke i da li su identifikovane nepravilnosti otklonjene.

4. Metode i tehnike revizije

Revizija je uključila ispitivanje dokaza na bazi provjere uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije date u izvještaju o ispunjenju preporuka. Dokazi revizora, prikupljeni su iz izvornih dokumenata iz evidencije Opštine kao i dodatnih informacija iz drugih izvora. Metoda intervjua je korišćena kao smjernica ka utvrđivanju činjeničnog stanja koje mora biti potvrđeno izvornom dokumentacijom.

5. Vrijeme trajanja revizije, dinamika obavljanja revizije i raspored radnih zadataka

Kontrolna revizija Opštine Budva izvršena je u periodu od 18.09 - 27.12.2017. godine. Reviziju je izvršio revizorski tim koji čine:

- Vladan Perović, državni revizor, načelnik u Sektoru;
- Ljiljana Crnčević, državni revizor, rukovodilac odjeljenja;
- Dobrila Glomazić, državni revizor, rukovodilac odjeljenja;
- Sonja Raičković, državni revizor, rukovodilac odjeljenja;
- Mićun Vlahović, državni revizor,
- Ivana Vujošević, stariji saradnik državnog revizora.

DIO II – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

1. Preporuka 1

Nalaz DRI: Račun 732 – Sredstva prenešena iz prethodnih godina iskazana su u iznosu od 128.357,08€, a treba ih svesti na 0, jer se jednom oprihodovana novčana sredstva prenešena iz prethodnih godina iskazuju kao depoziti na početku sljedeće godine, a ne kao prihod Budžeta tekuće godine.

Opština Budva nije preko Glavnog računa trezora i u Glavnoj knjizi trezora evidentirala Ugovor o preuzimanja duga, br. 505601000000289345/14 od 09.06.2014. godine, kojim je Opština Budva preuzela dug od DOO „Komunalno“ Budva, prema Atlas banci AD Podgorica po osnovu Ugovora o dugoročnom kreditu u iznosu od 583.594,53€ (500.000,00€ po osnovu glavnice, 81.094,53€ po osnovu redovne kamate i 2.500,00€ na ime troškova kredita) i za isti iznos je umanjila obaveze po računima prema DOO „Komunalno“. S obzirom da navedeni ugovor nije evidentiran, Prihodi i Izdaci budžeta Opštine Budva umanjeni su za iznos od 583.594,53€, i to: račun 7511 – Pozajmice i krediti iz domaćih izvora za 583.594,53€ i račun 419 – Ostali izdaci po osnovu otplate obaveza za komunalije za 583.594,53€.

Preporuka: Opština Budva treba da Ugovore o preuzimanju duga, ustupanju potraživanja i cesije, sprovodi preko Glavnog računa trezora i Glavne knjige trezora, a Ugovor o preuzimanju duga u iznosu od 583.594,53€ kojim je preuzela obaveze po kreditima koje je imalo Komunalno d.o.o. prema Atlas banci AD Podgorica, da prikaže u Glavnoj knjizi trezora, kako bi prihodi i rashodi budžeta Opštine bili realno iskazani.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Dio navoda koji se odnosi na račun 732 - Sredstva prenešena iz prethodne godine u cjelosti je ispunjen.

Ugovori o preuzimanju duga se provode preko Glavnog računa Trezora. Ugovori o preuzimanju duga u iznosu od 583.594,53€, prikazan je kroz Glavnu knjigu Trezora (prilog: Odluka o izmjeni odluke o Završnom računu budžeta Opštine Budva za 2014. godinu).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je izvršila izmjene Izvještaja o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2014. godinu, kao i izmjene i dopune Odluke o završnom računu budžeta Opštine Budva za 2014. godinu i iste su dovele do izmjena finansijskog rezultata - suficita, koji je nakon izmjena iznosio 189.066,46€.

Navedene izmjene su izvršene i kroz Izmjene Odluke o završnom računu budžeta za 2014. godinu koje je Skupština Opštine Budva usvojila na sjednici održanoj od 18 - 24. maja 2016. godine ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 02/16 od 01.06.2016. godine).

Sredstva koja su prenesena kao gotovina iz prethodne godine (2013.) isključena su iz prihoda tekuće godine i iskazana kao depoziti – gotovina na početku 2014. godine. Takođe, sredstva koja su preostala neutrošena na kraju fiskalne 2014. godine u iznosu od 1.318.451,22€ iskazana su posebno kao gotovina na kraju godine i preneseni kao depoziti u sledeću godinu.

Uvidom u Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2015. godinu utvrđeno je da Opština Budva prilikom izračunavanja finansijskog rezultata za 2015. godinu nije uključila Sredstva prenesena iz prethodne godine - depozite iz 2014. godine u iznosu od 1.318.451,22€. Takođe, uvidom u Odluku o Završnom računu budžeta Opštine Budva za 2015. godinu koja je usvojena 12. septembra 2016. godine i objavljena u Službenom listu br. 041/16 utvrđeno je da je Opština Budva postupila u

skladu sa članom 68 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i posebno iskazala početno i završno stanje konsolidovanog računa trezora. U Odluci o Završnom računu budžeta u članu 1 iskazani su posebno depoziti - sredstva prenešena iz 2014. godine u iznosu od 1.318.451,22€, kao i depoziti – sredstva koja su preostala neutrošena na kraju 2015. godine u iznosu od 636.152,56€.

Uvidom u Glavnu knjigu trezora za 2016. godinu utvrđeno je da su na dan 01.01.2016. godine kao početno stanje na računu 7321- Sredstva prenesena iz prethodne godine evidentirani depoziti u iznosu od 629.624,52€, koji predstavljaju sredstva koja su prenesena iz 2015. godine.

Razlika između gotovine iskazane u Odluci o završnom računu budžeta za 2015. godinu i finansijskim izvještajima za 2015. godinu i gotovine koja je iskazana kao depozit na početku 2016. godine iznosi 6.528,04€ i odnosi se na sredstva na žiro računima JU Grad teatar, koja od 01.01.2016. godine nije potrošačka jedinica budžeta Opštine Budva, tako da sredstva na žiro računima iste, nijesu uključena u depozite na početku 2016. godine.

Gotovina na žiro računima na 31.12.2016. godine je iznosila 548.556,72€ i prenesena je u 2017. godinu kao gotovina – depoziti iz prethodne godine.

Opština Budva je početno i završno stanje konsolidovanog računa trezora, odnosno depozite na početku i na kraju godine iskazala u Predlogu Odluke o završnom računu budžeta za 2016. godinu, koja je dostavljena Skupštini Opštine Budva na usvajanje tokom avgusta 2017. godine. Skupština Opštine Budva je dana 11.10.2017. godine donijela Odluku o Završnom računu Budžeta Budva za 2016. godinu i objavila je u „Sl. list CG- Opštinski propisi“ br. 044/17 od 23.10.2017. godine.

Uvidom u Glavnu knjigu trezora i dokumentaciju na osnovu koje su evidentirane promjene koje se odnose na ugovore o preuzimanju duga, ustupanju potraživanja, kompenzacije, asignacije i sl. utvrđeno je da je Opština Budva u 2016. godini iste sprovodila preko Glavnog računa trezora, a nakon toga na osnovu bankarskih izvoda i knjigovodstvene dokumentacije izvršila njihovo evidentiranje u Glavnoj knjizi trezora. Na taj način prihodi i rashodi budžeta su iskazani u realizovanom – ostvarenom iznosu.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 1 realizovana.**

2. Preporuka 2

Nalaz DRI: Otplata obaveza po osnovu naknade za prečišćavanje otpadnih voda u iznosu od 480.401,26€ plaćena je sa računa 441- Kapitalni izdaci. Potrebno je izvršiti reklasifikaciju izdataka i umanjiti račun za 330.750,87€, a uvećati račune: 461-Otplata HOV i kredita za 293.406,80€ i račun 416 - Kamata za 37.344,07€.

Opština Budva u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2014. godinu nije iskazala promjenu neto obaveza u iznosu od 4.734.320,23€.

Državni revizor na osnovu prezentiranih podataka iz Izvještaja o budžetskom zaduženju – obrazac BUZ, nije mogao utvrditi stanje duga po osnovu izdatih garancija na dan 31.12.2014. godine. Opština Budva ne vodi evidenciju obaveza u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore, vanbudžetskih fondova i budžeta opština na klasi 2, tako da se u postupku revizije državni revizor nije mogao uvjeriti u tačnost iskazanih podataka o neizmirenim obavezama.

Preporuka: Opština Budva treba da u potpunosti poštuje primjenu Pravilnika o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave i

Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore, vanbudžetskih fondova i budžeta opština kako bi obezbijedila tačnost iskazanih podataka u finansijskim izvještajima.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je u 2014. godini sa računa 441 - Kapitalni izdaci izvršila plaćanje prema preduzeću „WTE Otpadne vode Budva“ d.o.o. u iznosu od 480.401,26€ po računu br. 01/2014, odnosno br. 001-591/1 od 01.07.2014. godine (ukupan dug po fakturi bio je je 503.412,91€). Revizijom završnog računa Opštine Budva za 2014. godinu je utvrđeno da je potrebno izvršiti reklasifikaciju navedenog izdataka i umanjiti račun 441- Kapitalni izdaci za 330.750,87€, a uvećati račune: 461-Otplata HOV i kredita za 293.406,80€ i račun 416- Kamata za 37.344,07€.

Kontrolnom revizijom, a na osnovu uvida u Glavnu knjigu trezora i dostavljene analitičke kartice utvrđeno je da je Opština Budva izvršila navedenu reklasifikaciju izdataka u 2014. godini i navedeno plaćanje prema preduzeću „WTE Otpadne vode Budva“ d.o.o. evidentirala shodno planu otplate i potpisanom Sporazumu i dbfo Ugovoru o projektovanju, izgradnji, finansiranju i upravljanju postrojenjem za tretman otpadnih voda u Budvi, odnosno otplatu glavnice na računu 461- Otplata duga, otplatu kamate na račun 416- Kamata, a upravljačke troškove na računu 441- Kapitalni izdaci.

Revizijom završnog računa Opštine za 2014. godinu utvrđeno je da ukupan dug po dbfo Ugovoru, anex-u dbfo Ugovora, Sporazumu, dodatnim sporazumima 1 i 2 za otplatu kredita i za naknadu za upravljačke troškove iznosi 121.242.541,21€ (glavnica 65.597.281,60€, kamata 32.063.421,01€ i ostatak koji se odnosi na naknadu za upravljačke troškove). Otplatu kredita Opština će vršiti do 2034. godine, tj u periodu od 20 godina, a naknadu za upravljačke troškove do 2042. godine. Navedena obaveza i plan otplate dostavljen je u Izvještaju za 2014. godinu koji je sačinila „WTE Otpadne vode Budva“ d.o.o na dan 13.03.2015. godine.

U postupku kontrolne revizije nije dostavljen na uvid Dodatni sporazum 3, koji je bio u fazi potpisivanja u toku vršenja revizije Završnog računa za 2014. godinu. Prema informacijama kojima raspolaže Opština Budva navedeni sporazum nije potpisan.

Revizijom je utvrđeno da je od jula 2014. godine do 31.12.2016. godine preduzeće „WTE Otpadne vode Budva“ d.o.o. fakturisalo obaveze u iznosu od 15.045.089,24€, od čega je Opština platila dug u iznosu od 1.806.734,33€. Uvidom u dostavljene fakture za period jul 2014. godine - decembar 2016. godine utvrđeno je da fakturisane i neplaćene obaveze po navedenom Sporazumu i dbfo Ugovoru na dan 31.12.2016. godine iznose **13.238.354,91€**. Pregled zaduženja i uplata po osnovu naknade za prečišćavanje otpadnih voda po godinama prikazan je u sljedećoj tabeli:

	Glavnica	Kamata	Sporazum	Ukupno
Fakturisane obaveze u 2014. (jul-decembar)	1.760.440,80	224.064,42	1.030.598,74	3.015.103,96
plaćeno u 2014.	293.406,80	37.344,07	149.650,39	480.401,26
Neizmirene obaveze na 31.12.2014	1.467.034,00	186.720,35	880.948,35	2.534.702,70
Plaćeno u 2015.	782.835,84	74.688,14	368.809,09	1.226.333,07
Plaćeno u 2016.	0,00	0,00	100.000,00	100.000,00
Neizmirene obaveze iz 2014. godine:	684.198,16	112.032,21	412.139,26	1.208.369,63
Fakturisane obaveze u 2015. (januar -decembar)	3.482.091,03	430.803,78	2.129.031,94	6.041.926,75
Stanje na 31.12.2015. (neizmirene obaveze na 31.12.2014. + neizmirene obaveze za 2015. godinu)	4.166.289,19	542.835,99	2.541.171,20	7.250.296,38
Fakturisane obaveze u 2016. (januar -decembar)	3.473.027,64	426.741,96	2.088.288,93	5.988.058,53
Ukupan dug na 31.12.2016. godine	7.639.316,83	969.577,95	4.629.460,13	13.238.354,91

Na osnovu prezentiranog pregleda utvrđeno je:

- da je Opština u 2015. godini izvršila plaćanja dijela neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda sa računa 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 1.226.333,07€ i to: glavnice u iznosu 782.835,84€, kamate u iznosu od 74.688,14€ i naknade za upravljačke troškove u iznosu od 368.809,09€.
- da je u 2016. godini plaćen dio obaveza iz 2014. godine koji se odnosi na naknadu za upravljačke troškove u iznosu od 100.000,00€.
- da je izvršenim uplatama Opština izmirila dio obaveza po dbf Ugovoru, koje je „WTE Otpadne vode Budva“ d.o.o fakturisala u 2014. godini i da neizmirene obaveze za 2014. godinu iznose 1.208.369,63€ (glavnica 684.198,16€, kamata 112.032,21€ i troškovi upravljanja 412.139,26€). Pored obaveza iz 2014. godine, Opština ima dug za po 12 mjeseci 2015. i 2016. godine, tako da su ukupne neizmirene obaveze na 31.12.2016. godine iznose **13.238.354,91€**.
- da je Opština u Izvještaju o budžetskom zaduženju – obrazac BUZ za 2016. godinu iskazala zaduženje opštine (domaći i inostrani dug) u iznosu od 70.666.028,69€, a po kojem iznos neotplaćenog duga na 31.12.2016. godine iznosi 65.052.193,16€. Dio Ino duga u iznosu od 64.521,038,96€ odnosi se na iskazane obaveze po Sporazumu i dbfo Ugovoru o projektovanju, izgradnji, finansiranju i upravljanju postrojenjem za tretman otpadnih voda u Budvi¹.
- da su obaveze po osnovu kamata i kredita uključene u ukupne neizmirene obaveze u Izvještaju o neizmirenim obavezama – obrazac NEO za 2016. godinu, na poziciji Obaveze po pozajmicama i kreditima, međutim obaveze po osnovu troškova upravljanja na poziciji Kapitalni izdaci **nijesu iskazane** kao neizmirena obaveza, jer iste Opština osporava zbog čega je **pokrenut sudski spor pred Privrednim sudom u Podgorici između „WTE Otpadne vode Budva“ d.o.o. i Opštine**.

Opština u Glavnoj knjizi trezora, u kojoj su izvršene softverske dorade, vodi evidenciju neizmirenih obaveza po godinama i dobavljačima. Međutim, fakture koje su dostavljene Opštini - Sekretarijatu za investicije, od strane preduzeća „WTE Otpadne vode Budva“ d.o.o, **nijesu evidentirane u Glavnoj knjizi trezora i nijesu iskazane kao neizmirene obaveze**. Navedene fakture nadležni Sekretarijat nije dostavljao na plaćanje, a kao razlog za neplaćanje navedeno je da je Vrhovno državno tužilaštvo pokrenulo postupak i izuzelo dio dokumentacije vezane za izgradnju postrojenja.²

Prema podacima iz Izvještaja o budžetskom zaduženju – obrazac BUZ, ukupno zaduženje Opštine Budva po kreditima (ino i domaćim) iznosi **70.666.028,69€**, a stanje duga na 31.12.2016. godine **67.261.455,04€** i prikazano je u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Vrsta zaduženja	Izvještaj o budžetskom zaduženju				Obrazac BUZ			
		Iznos zaduženja opštine na kraju IV kvartala 2016. godine				Iznos zaduženja javnih preduzeća na kraju IV kvartala			
		Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos oplaćenog duga po glavnici	Stanje duga	Ugovoreni iznos sredstava	Iznos povučenih sredstava	Iznos oplaćenog duga po glavnici	Stanje duga
I	Domaći dug	4.420.760,76	4.420.760,76	2.211.498,88	2.209.261,88	0,00	0,00	0,00	0,00
1	Kredit	4.420.760,76	4.420.760,76	2.211.498,88	2.209.261,88	0,00	0,00	0,00	0,00
a	Kratkoročni (glavnica)								0,00
b	Dugoročni (glavnica)	4.420.760,76	4.420.760,76	2.211.498,88	2.209.261,88	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Obveznice								0,00
II	Inostrani dug	66.245.267,93	66.245.267,93	1.193.074,77	65.052.193,16	0,00	0,00	0,00	0,00
1	Kredit					0,00	0,00	0,00	0,00
a	Kratkoročni (glavnica)								0,00
b	Dugoročni (glavnica)	66.245.267,93	66.245.267,93	1.193.074,77	65.052.193,16				0,00
2	Obveznice								0,00
	UKUPNO (I+II)	70.666.028,69	70.666.028,69	3.404.573,65	67.261.455,04	0,00	0,00	0,00	0,00
III	Domaće garancije								0,00
IV	Inostrane garancije								0,00
	UKUPNO IZDATE GARANCIJE (III+IV)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

¹ Ugovoreni iznos sredstava po navedenom kreditu iznosi 65.597.281,60€, a iznos oplaćenog duga po glavnici iznosi 1.076.242,64€.

² Za obaveze po navedenom sporazumu i dbf ugovoru Vlada je izdala garanciju u iznosu od 29.500.000€, a Opština u iznosu od 66 miliona. U postupku revizije obaviješteni smo da su pokrenuti zajednički pregovori Vlade i Opštine sa Njemačkim partnerom oko procjene vrijednosti izgrađenog postrojenja i stvarne vrijednosti uloženi sredstava i troškova investicionog održavanja.

- Opština u Izvještaju o budžetskom zaduženju – obrazac BUZ na 31.12.2016. godine nije iskazala obaveze po osnovu datih garancija, kao ni iznos zaduženja javnih preduzeća čiji je osnivač Opština.

U postupku revizije je, na osnovu podataka Kreditnog registra Centralne banke i izvršenih otplata obaveza po datim garancijama, kao i naknadno dostavljenih podataka od strane ovlašćenog službenika Opštine, utvrđeno da je Opština u prethodnom periodu izdala više garancija u ukupnom iznosu od **10.648.844,78€³**. Opština **ne vodi registar izdatih garancija**, kao ni otplatu obaveza po istim tako da se u postupku revizije, izuzev za garancije koje su evidentirane kod Centralne banke, **nijesmo mogli uvjeriti u stanje duga po izdatim garancijama na 31.12.2016. godine.**

Pregled izdatih garancija, utvrđen na osnovu Izvještaja Kreditnog registra CB i otplata po osnovu izdatih garancija koje je Opština izvršila u 2016. godini prikazan je u sljedećoj tabeli:

Banka	ugovor br.	datum ugovora	Ugovoreni iznos	Stanje duga na dan 31.12.2015.	povećanje	otplata kredita u 2016.godine	Stanje duga na dan 31.12.2016.
Garancija za Vodovod i kanalizacija Budva (Atlas banka AD)	505601-282943/13	6.6.2013	400.000,00	380.087,15	0,00	41.609,15	338.478,00
Garancija za Vodovod i kanalizacija Budva (Atlas banka AD)	505601-282846/13	06.06.2013.	400.000,00	221.461,34	0,00	82.905,51	138.555,83
Garancija za Vodovod i kanalizacija Budva (Atlas banka AD)	505601-283622/13	31.07.2013.	300.000,00	287.584,81	0,00	28.398,01	259.186,80
Garancija za JP za upravljanje parkinga i javnim garažama (NLB Banka)	KR2012/1604 br BD 0136	3.4.2012	100.000,00	35.391,51	0,00	22.321,80	13.069,71
Garancija za WTE -Desal. Mor.vode (Hypo Alpe - Adria Development -Heta)	Ug. o sol.jemstvu 646/10	29.06.2010.	5.672.399,47	664.862,50	0,00	664.486,23	0,00
Garancija za TOB CO (HTP Budvanska rivijera)	Ug.o jemstvu br. 001-4698/1	04.12.2008.	3.514.194,19			15.547,73	
Garancija Fudbalski klub Mogren kod Atlas banke	Ugovor o jemstvu br. 528-1i br OB 001-675/1	29.04.2011.	150.000,00			28.336,15	0,00
Ukupno garancije :			10.648.844,78	1.589.387,31	0,00	918.759,29	749.290,34

U toku 2016. godine Opština je izvršila otplatu garancija u iznosu od **728,731,61€** i to: garanciju za WTE – Desalinizacija morske vode (Hipo alpe adria development - HETA ASSET RESOLUTION) na 664.486,23€, Garancija za TOB CO (HTP Budvanska rivijera) na 15.547,15€ i Garancija za Fudbalski klub Mogren kod Atlas banke na iznos 28.336,15€.

Pored obaveza po garancijama koje se odnose na otplatu glavnice, Opština je u 2016. godini platila i kamate po datim garancijama u iznosu od **19.603,41€**.

U postupku revizije Opština je dostavila i podatak o zaduženosti preduzeća u ukupnom iznosu od **3.110.710,75€**, a čije je stanje duga na kraju 2016. godine po podacima koje su dostavili iznosilo **1.951.442,10€**.

U cilju provjere tačnosti dostavljenih podataka o zaduženosti preduzeća i ustanova čiji je osnivač Opština, u postupku revizije pribavljeni su Izvještaji iz Kreditnog registra Centralne banke za iste. Na osnovu dostavljenih izvještaja utvrđeno je stanje duga po kreditima na 31.12.2015. godine, zaduženja i otplate po kreditima u 2016. godini, kao i stanje duga na 31.12.2016. godine. Stanje utvrđeno u postupku revizije odgovara zaduženosti i stanju duga koji je Opština dostavila u postupku revizije. **Međutim, navedeni podaci nijesu uključeni u Izvještaj o budžetskoj zaduženosti – obrazac BUZ za 2016. godinu.**

³ U izvještaju kreditnog registra Centralne banke dostavljeni su podaci o datim garancijama. Dio garancija, koje su evidentirane kod Kreditnog registra CB, izdate su u 2012. i 2013. godini, a iste nijesu bile iskazane u Izvještaju Kreditnog registra, niti evidentirane kod Opštine tokom vršenja revizije Završnog računa za 2014. godinu.

Konačni izvještaj Kontrolne revizije Opštine Budva

Pregled utvrđenih kreditnih obaveza preduzeća čiji je osnivač opština dat je u sljedećoj tabeli:

Naziv preduzeća	Kreditor	Broj ugovora	Datum zaduženje	Odobreni iznos kredita	Realizovani iznos	Stanje duga na 31.12.2015.	Zaduženja u 2016. godini	Otplata u 2016. godini	Stanje duga na 31.12.2016
JP za upravljanje parking prostorom i javnim garažama	NLB AD	KR 2012/1604	03.04.2012.	100.000,00	100.000,00	35.391,51	0,00	22.321,80	13.069,71
	S lizing - Pauk	UG. Br. 2410/13		94.980,00	94.980,00	37.498,90	0,00	15.173,61	22.325,29
Ukupno:				194.980,00	194.980,00	72.890,41	0,00	37.495,41	35.395,00
DOO Komunalno	Atlas banka	505601-283622	31.7.2013.	300.000,00	300.000,00	287.584,81	0,00	28.398,01	259.186,80
	Regionalni vodovod-Crnogorsko primorje			109.916,00	109.916,00	0,00	0,00	0,00	109.916,00
	Lovanja regionalni vodovod			105.814,75	105.814,75	0,00	0,00	0,00	105.814,75
Ukupno:				515.730,75	515.730,75	287.584,81	0,00	28.398,01	474.917,55
DOO Vodovod i kanalizacija	Prva banka AD	442011000269	27.2.2007.	400.000,00	400.000,00	55.376,65	0,00	47.465,28	7.911,37
	Crnogorska komercijalna banka AD	950-95-434	17.5.2007.	200.000,00	200.000,00	38.333,01	0,00	20.000,04	18332,97
	Atlas banka	505601-282846	6.6.2013.	400.000,00	400.000,00	221.461,34	0,00	82.905,51	138.555,83
	Atlas banka	505601-282943	6.6.2013.	400.000,00	400.000,00	380.087,15	0,00	41.609,15	338.478,00
	Atlas banka	505601-296426	11.2.2016.	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	1.000.000,00	62.148,62	937.851,38
Ukupno:				2.400.000,00	2.400.000,00	695.258,15	1.000.000,00	254.128,60	1.441.129,55
Ukupno:				3.110.710,75	3.110.710,75	1.055.733,37	1.000.000,00	320.022,02	1.951.442,10

Uvidom u izvode iz Kreditnog registra Centralne banke utvrđeno je da sljedeća preduzeća i javne ustanove nemaju obaveza po osnovu kredita i datih garancija i to: Mediteran reklame doo, Pogrebne usluge doo, Turistička organizacija Budva, JU Grad teatar Budva, Boka doo, JU Narodna biblioteka Budva i JU Muzeji i galerije Budva.

Revizijom je utvrđeno da je Opština **realizovala dio preporuke koji se odnosi na reklasifikaciju rashoda i evidentiranje otplate obaveza po dbf Ugovoru a koje se odnose na postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, dok dio preporuke koji se odnosi na evidentiranje i iskazivanje podataka o datim garancijama u Izvještaju o Budžetskom zaduženju – Obrazac BUZ nije realizovan.**

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 2 djelimično realizovana.**

3. Preporuka 3

Nalaz DRI: Iskazani suficit nije izračunat u skladu sa članom 14 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka: Preporučuje se Opštini Budva da izvrši izmjene i dopune Odluke o Završnom računu budžeta za 2014. godinu u skladu sa realizovanim primicima i izdacima i shodno članu 14 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti iskaže budžetski suficit.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Opština Budva se izjasnila da je preporuka ispoštovana (prilog: Odluka o izmjeni odluke o Završnom računu budžeta Opštine Budva za 2014. godinu („Sl.list CG- Opštinski propisi, br. 25/16 od 01.06.2016. godine).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je, a na osnovu preporuka datih u Konačnom izvještaju o reviziji Završnog računa budžeta Opštine Budva za 2014. godinu, izvršila evidenciju prihoda i rashoda za 2014. godinu u realizovanom iznosu, a u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore i budžeta opština. Nakon evidentiranja istih, pripremljen je i izmijenjeni Izvještaj o konsolidovanoj

javnoj potrošnji za 2014. godinu i izvršene Izmjene i dopune Odluke o Završnom računu budžeta Opštine za 2014. godinu. Navedenim izmjenama je iskazan suficit u iznosu od 189.066,46€.

Kontrolnom revizijom Završnog računa Opštine Budva za 2016. godinu izvršen je uvid u Glavnu knjigu trezora, dokumentaciju koja se odnosi na evidentiranja prihoda i rashoda, izvode o izvršenim plaćanjim preko žiro računa, finansijske izvještaje za 2016. godinu i utvrđeno sljedeće:

- Opština je u Glavnoj knjizi trezora evidentirala i sprovela preko žiro računa ugovore o preuzimanju duga, ustupanju potraživanja, kompenzacije, cesije, asignacije i sl. i na taj način iskazala prihode i rashode u ostvarenom iznosu od 2.021.185,90€.

- Opština je prilikom izračunavanja finansijskog rezultata postupila u skladu sa članom 68 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i nije u prihode uključila sredstva prenesena iz prethodne godine - depozite prenesene iz 2015. godine, već je iste iskazala kao depozit na početku i na kraju godine.

- Opština je u toku 2016. godine izvršila otplatu obaveza po kreditu Investiciono razvojnom fondu (po Ugovoru o odobravanju sredstava za refinansiranje obaveza po osnovu emitovanih obveznica zaključenom između IRF i Opštine), u iznosu od **253.111,90€**, od čega se iznos od 213.649,59€ odnosi na otplatu glavnice, a iznos od 39.611,51€ na otplatu kamate. Dio plaćenih obaveza po osnovu glavnice u iznosu od **32.703,82€** koji je evidentiran na računu 461- Otplata HOV i kredita i dio obaveza po osnovu kamate u iznosu od **7.085,94€** koji je evidentiran na računu 416- Kamate, a koji se odnosi na neizmirene a dospjele obaveze za 2015. godinu, **trebalo je evidentirati na računa 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda.**

Opština treba da izvrši korekciju i račun 461- Otplata HOV i kredita umanjiti za 32.703,82€ i račun 416- Kamate za 7.085,94€, a uveća račun 463- Otplata obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 39.789,76€.

- Opština je u 2016. godini prinudnim putem platila obaveze u iznosu od **30.936,35€**, koje se odnose na obaveze po Ugovoru o jemstvu br. 001-675/1 od 29.04.2011. godine, koji je Opština potpisala sa Atlas bankom AD. Navedenim Ugovorom Opština se obavezala da će kao Jemac- Platac izmiriti sve dospjele obaveze dužnika, iz Ugovora o dugoročnom kreditu br. 505601-272467/11 od 29.04.2011. godine koji je Fudbalski klub Mogren zaključio sa Atlas bankom na iznos od 150.000,00€, sa rokom otplate do 29.04.2016. godine, u roku od 8 dana od dobijanja pisanog obavještenja od banke.

Otplata obaveza po Ugovoru o jemstvu odnosi se **na glavnice u iznosu od 28.336,15€ i kamatu u iznosu od 2.600,20€** i otplatu istih Opština je evidentirala na računu **4313- Transferi institucijama kulture i sporta**, umjesto na računu **462- Otplata garancija u zemlji** iznos od 28.336,15€ i na računu 416- Kamate iznos od 2.600,20€.

Opština treba da izvrši korekciju i račun 4313- Transferi institucijama kulture i sporta umanjiti za iznos od 30.936,35€ i uveća račun 462- Otplata garancija u zemlji u iznosu od 28.336,15€ i račun 416- Kamate za iznos od 2.600,20€.

Navedene nepravilne evidencije otplate kredita, garancija i kamata dovele su do nepravilnog iskazivanja finansijskog rezultata – suficita. Pregled planiranih i realizovanih prihoda i rashoda koje je Opština iskazala u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji, kao i korekcije utvrđene u postupku revizije prikazani su u sljedećoj tabeli:

Konačni izvještaj Kontrolne revizije Opštine Budva

		Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji				Obrazac 7	
		Budva				Godina: 2016	
RAČUNI		OPIS	PLAN za 2016.g	Izvršenje u 2016.g. (Završni)	KOREKCIJE		Korigovano izvršenje za 2016.
					smnjenje	povećanje	
7		PRIMICI	32.804.587,03	28.440.098,52			28.440.098,52
	71	Tekući prihodi	32.804.587,03	28.440.098,52			28.440.098,52
	711	Porezi	18.136.231,97	15.496.979,26			15.496.979,26
		7111 Porez na dohodak fizičkih lica	1.305.000,00	1.275.464,12			1.275.464,12
		7112 Porez na dobit pravnih lica					0,00
		7113 Porez na imovinu	15.731.231,97	13.297.803,83			13.297.803,83
		7114 Porez na dodatu vrijednost					0,00
		7115 Akcize					0,00
		7116 Porez na među.trgovinu i transakcije					0,00
		7117 Lokalni porezi	1.100.000,00	923.711,31			923.711,31
		7118 Ostali republički porezi					0,00
	712	Doprinosi					0,00
		7121 Doprinosi za PIO					0,00
		7122 Doprinosi za zdravs. Osiguranje					0,00
		7123 Doprinosi za osig.o nezaposlenosti					0,00
		7124 Ostali doprinosi					0,00
	713	Takse	768.355,06	729.906,84			729.906,84
		7131 Administrativne takse	150.000,00	113.308,67			113.308,67
		7132 Sudske takse					0,00
		7133 Boravišne takse					0,00
		7134 Registracione takse					0,00
		7135 Lokalne komunalne takse	618.355,06	616.598,17			616.598,17
		7136 Ostale takse					0,00
	714	Naknade	7.880.000,00	8.395.199,25			8.395.199,25
		7141 Naknade za koriš.dob.od opš.interes	80.000,00	79.170,58			79.170,58
		7142 Naknade za koriš.prirodnih dobara	1.300.000,00	1.285.876,86			1.285.876,86
		7143 Ekološke naknade					0,00
		7144 Naknade za priređ.igara na sreću					0,00
		7145 Naknade korisc.gradjevinskog zemljista					0,00
		7146 Naknada za izgr.gradjevinskog.zemljij	6.100.000,00	6.694.639,13			6.694.639,13
		7147 Naknada za izgr.državanje lokal.puteva					0,00
		7148 Naknada za puteve	350.000,00	334.153,68			334.153,68
		7149 Ostale naknade	50.000,00	1.359,00			1.359,00
	715	Ostali prihodi	6.020.000,00	3.818.013,17			3.818.013,17
		7151 Prihodi od kapitala	400.000,00	307.727,06			307.727,06
		7152 Novčane kazne i oduzete imov. koris	120.000,00	103.918,73			103.918,73
		7153 Prihodi koje organi ostv. vrš. svoje djelat.		0,00			0,00
		7154 Samodoprinosi					0,00
		7155 Ostali prihodi	5.500.000,00	3.406.367,38			3.406.367,38
	73	Primici od otplate Kredita i sredstva	0,00	0,00			0,00
		731 Primici od otplate kredita	0,00				0,00
		732 Sredstva prenešena iz prethodne go	0,00				0,00
		7321 Sredstva prenešena iz prethodne go	0,00				0,00
		7322 Sredstva po osnovu kratk. plasmana	0,00				0,00
	74 741	Donacije					0,00
4		IZDACI	31.879.622,04	27.909.498,42			27.942.202,24
	41	Tekući izdaci	6.652.402,21	5.585.011,91			5.580.526,17
	411	Bruto zarade i doprinosi na teret pos	4.019.688,49	3.969.332,55			3.969.332,55
		4111 Neto zarade	2.342.066,50	2.313.347,34			2.313.347,34
		4112 Porez na zarade	338.392,50	333.103,86			333.103,86
		4113 Doprinosi na teret zaposlenog	846.402,85	835.767,68			835.767,68
		4114 Doprinosi na teret poslodavca	458.423,72	453.789,48			453.789,48
		4115 Opštinski prirez	34.402,92	33.324,19			33.324,19
	412	Ostala lična primanja	447.858,36	402.087,92			402.087,92
	413	Rashodi za materijal	500.577,00	308.500,18			308.500,18
	414	Rashodi za usluge	541.748,36	287.539,65			287.539,65
	415	Rashodi za tekuće održavanje	312.000,00	133.098,13			133.098,13
	416	Kamate	434.780,00	185.779,89	7.085,94	2.600,20	181.294,15
	417	Renta	123.000,00	52.584,29			52.584,29
	418	Subvencije	0,00	0,00			0,00
	419	Ostali izdaci	272.750,00	246.089,30			246.089,30

Konačni izvještaj Kontrolne revizije Opštine Budva

42			Transferi za socijalnu zaštitu	126.000,00	68.037,02		68.037,02
	421		Prava iz oblasti socijalne zaštite	26.000,00	21.636,00		21.636,00
	422		Sredstva za tehnološke viškove	100.000,00	46.401,02		46.401,02
	423		Prava iz oblasti PIO osiguranja				0,00
	424		Ostala prava iz oblasti zdravstv.zaštite				0,00
	425		Ostala prava iz oblasti zdravs.osiguranja				0,00
43			Transf. inst.pojed.nevl. i javn.sektor	6.338.631,92	5.503.880,83		5.472.944,48
	431		Transf. inst.pojed.nevl. i javn.sektor	6.338.631,92	5.503.880,83		5.472.944,48
		4311	Transferi za zdravstvenu zastitu	30.000,00	0,00		0,00
		4312	Transferi obrazovanju	26.900,00	26.878,00		26.878,00
		4313	Transferi institucijama kulture i spor	873.207,30	730.010,33	30.936,35	699.073,98
		4314	Transferi NVO	0,00	0,00		0,00
		4315	Transferi politickim partijama, starnk	315.916,00	254.437,02		254.437,02
		4316	Transferi za jednokratne socijalne p	23.300,00	22.900,00		22.900,00
		4317	Transferi za licna primanja pripravn	0,00	0,00		0,00
		4318	Ostali transferi pojedincima	56.000,00	39.740,00		39.740,00
		4319	Ostali transferi institucijama	5.013.308,62	4.429.915,48		4.429.915,48
	432		Ostali transferi	0,00	0,00		0,00
		4324	Transferi opstinama		0,00		0,00
		4325	Transferi budzetu drzave		0,00		0,00
		4326	Transferi javnim preduzecima		0,00		0,00
44			Kapitalni izdaci	6.500.000,00	1.814.230,59		1.814.230,59
	441		Kapitalni izdaci	6.500.000,00	1.814.230,59		1.814.230,59
45	451		Pozajmic i krediti	0,00	0,00		0,00
46	462		Otplata garancija	697.346,89	664.486,23	28.336,15	692.822,38
	463		Otplata obaveza iz prethodnih godin	11.340.241,02	14.103.422,10	39.789,76	14.143.211,86
47			Rezerve	225.000,00	170.429,74		170.429,74
			Suficit/Deficit (7+742-4)	924.964,99	530.600,10		497.896,28
			Finansiranje	-1.954.589,51	-1.010.292,28		-1.010.292,28
			Domaće finansiranje (7511-4611-463	-1.954.589,51	-1.010.292,28		-977.588,46
75	751	7511	Pozajmice i krediti iz domaćih izvora				0,00
46	461	4611	Otplata dugova	1.954.589,51	1.010.292,28	32.703,82	977.588,46
	463	4630	Promjena (smanjenje) neto obaveza iz prethodnog		5.786.950,98		5.786.950,98
			Inostrano finansiranje	0,00	0,00		0,00
		*	Kredit i hartije od vrijednosti (7512-	0,00	0,00		0,00
75	751	7512	Pozajmice i krediti iz inostranih izvora				0,00
46	461	4612	Otplata dugova		0,00		0,00
72	721		Prihodi od prodaje imovine	400.000,00	398.624,38		398.624,38
74	742		Transferi				0,00
			Povećanje/smanjenje depozita				
			(-dom.fin.-ino.fin.-prih.od prod.-de	0,00	81.067,80		81.067,80

Opština je u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji iskazala finansijski rezultat u iznosu od 530.600,10€, a nakon izvršenih korekcija, koje su naprijed navedene, finansijski rezultat - suficit iznosi **497.896,28€**.

Depoziti (sredstva prenešena iz prethodne godine) su iznosili 629.624,52€, a isti su smanjeni tokom 2016. godine za **81.067,80€** i na kraju 2016. godine su iznosili 548.556,72€.

Opština je u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji iskazala promjenu – smanjenje neto obaveza u iznosu od 5.786.950,98€, a revizijom je utvrđeno da u Izvještaju o neizmirenim obavezama – Obrazac NEO za 2015. i 2016. godinu nijesu uključene obaveze Opštine po osnovu troškova upravljanja prema „WTE Otpadne vode Budva“ d.o.o. jer je iste Opština osporila zbog čega se vodi sudski spor u Privrednom sudu u Podgorici.

S obzirom na nepotpunost podataka iskazanih u NEO obrascu, nijesmo se mogli uvjeriti u tačnost podatka o Promjeni (smanjenju) neto obaveza iskazanog u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2016. godinu.

Revizijom je utvrđeno da je Opština sproveda preko žiro računa i evidentirala ostvarene prihode i rashode i nije u izračunavanje finansijskog rezultata uključila depozite - sredstva prenesena iz prethodne godine, **dok nije realizovala dio preporuke koji se odnosi na pravilno evidentiranje otpлата kredita, garancija i kamata, a koje utiču na iskazani finansijski rezultat.**

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je Preporuka 3 djelimično realizovana.

4. Preporuka 4

Nalaz DRI: Opština nije izvršila izmjenu budžetskog plana (rebalans budžeta) uprkos značajnom smanjenju planiranih prihoda sa 49.734.000,00€ na 33.126.809,60€, već je zadržala plan rashoda u iznosu od 49.734.000,00€. I pored navedenog nesklada između ostvarenih prihoda i plana rashoda budžetske pozicije - garancije i bankarske usluge i negativne kursne razlike ostvarene su u većem iznosu od plana (garancije za 335.635,77€ i bankarske usluge i negativne kursne razlike za 1.588,11€). Revizijom je utvrđeno da Opština nije platila sve obaveze predviđene Budžetom za 2014. godinu u iznosu od 7.633.042,74€.

Gotovo sve pozicije tekućih izdataka su planirane u većem iznosu u odnosu na rebalans budžeta za 2013. godinu. Prosječna neto zarada zaposlenih za 2014. godinu planirana je u iznosu od 570,77€ što je značajno više od prosječne neto zarade državnih službenika i namještenika koja je u novembru 2013. godine iznosila 485,00€.

Tekući rashodi i otplata duga veći su od tekućih prihoda što nije u skladu sa članom 41 Zakona o finansiranju lokalne samouprave kojim je propisano da se tekući rashodi i otplata duga moraju finansirati iz tekućih prihoda.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa članom 45 Zakona o finansiranju lokalne samouprave u slučaju kada dođe do smanjenja planiranih primitaka ili izdataka izvrši izmjene i dopune Odluke o Budžetu Opštine i da Budžet izvršava po pojedinim pozicijama do iznosa planiranih Budžetom, a u slučaju nedostatka sredstava na pojedinim budžetskim pozicijama da vrši preusmjerenje sredstava na osnovu Rješenja Predsjednika Opštine (do 10%).

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je donijela Odluku o Budžetu Opštine Budva za 2016. godinu („Sl. list CG - opštinski propisi“, br: 002/16 od 14.01.2016. godine) kojom su planirani primici i izdaci u iznosu od 39.976.000,00€. Opština je tokom 2016. godine u skladu sa članom 51 Zakona o finansiranju lokalne samouprave vršila preusmjerenje sredstava na osnovu Rješenja Predsjednika Opštine (do 10%) u slučajevima nedostatka sredstava na pojedinim budžetskim pozicijama.

Na sjednici Skupštine Opštine održanoj dana 30.12.2016. godine donijeta je Odluka o izmjeni Odluke o Budžetu opštine Budva za 2016. godine, („Sl.list CG – opštinski propisi“ br. 053/16) kojom su smanjeni ukupni primici i izdaci Opštine na iznos od 33.834.211,55€, odnosno za 6.141.788,45€⁴.

Članom 41 Zakona o finansiranju lokalne samouprave određeno je da primanja i izdaci budžeta opštine moraju biti uravnoteženi, dok je u skladu sa članom člana 8 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti određeno da, ako u toku fiskalne godine dođe do povećanja ili smanjenja planiranih primitaka ili izdataka može se pripremiti predlog za uravnoteženje budžeta.

Revizijom je utvrđeno da je Opština u skladu sa članom 8 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članu 45 Zakona o finansiranju lokalne samouprave izvršila izmjene budžeta po postupcima propisanim za njegovo donošenje. Međutim, rebalans nije donijet blagovremeno već na samom kraju godine. Smatramo da izbjegavanje blagovremenog donošenja odluka i njihove primjene za posljedicu ima neefikasan budžetski proces i da tu nedosljednost treba otkloniti u narednom periodu.

⁴ Ispravka Odluke o izmjeni Odluke o budžetu Opštine Budva, objavljena je u „Sl.listu CG-opštinski propisi“, br. 006/17 od 14.02.2017.godine.

Opština treba da u skladu sa članom 8 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članom 45 Zakona o finansiranju lokalne samouprave u slučajevima kada u toku fiskalne godine dođe do povećanja ili smanjenja planiranih primitaka ili izdataka blagovremeno pripremi predlog za uravnoteženje budžeta i otpočne sa njegovom realizacijom.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 4 djelimično realizovana.**

5. Preporuka 5

Nalaz DRI: U skladu sa članom 26a tada važećeg Zakona o budžetu, prije usvajanja Predloga odluke o budžetu opštine, nadležni organ opštine dužan je da pribavi mišljenje Ministarstva finansija na predloženi nivo i strukturu potrošnje, politiku zarada, kapitalne izdatke i izvore finansiranja i nivoa suficita, odnosno deficit. Ministarstvo finansija je nakon uvida u Predlog odluke o budžetu utvrdilo da se Opština prilikom planiranja budžeta za 2014. godinu nije rukovodila smjernicama za pripremu budžeta jedinica lokalne samouprave za 2014. godinu i predložilo da Opština uskladi zarade zaposlenih sa zaradama državnih službenika i namještenika, izvrši korekciju svih pozicija tekućih i kapitalnih izdataka, i shodno tome, planira veći iznos sredstava za otplatu neizmirenih obaveza. Opština nije prihvatila mišljenje Ministarstva finansija i nije izvršila korekciju izdataka za 2014. godinu.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa članom 29 i 35 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti prilikom planiranja budžeta poštuje smjernice za pripremu budžeta jedinica lokalne samouprave i mišljenje Ministarstva finansija na predloženi nivo i strukturu potrošnje, politiku zarada, kapitalne izdatke i izvore finansiranja i nivo budžetskog suficita, odnosno deficita.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Predlog Odluke o budžetu Opštine Budva za 2016. godinu dostavljen je Skupštini Opštine 18.12.2015. godine. Uz Predlog Odluke dostavljen je Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o budžetu. Javna rasprava je sprovedena na osnovu Zaključka o utvrđivanju Nacrta odluke o budžetu opštine Budva za 2016. godinu, broj: 001-3677/1 dana 07.12.2015. godine, koji je donio Predsjednik Opštine Budva. Javna rasprava je sprovedena u trajanju od 15 dana u periodu od 07.12. do 22.12.2015. godine. Na osnovu pismenih zahtjeva potrošačkih jedinica, mjesnih zajednica i NVO sektora, pristupilo se izmjeni predloga Odluke i izvršene neophodne korekcije.

Predsjednik Opštine nije u roku propisanom članom 42 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, dostavio Skupštini opštine Predlog Odluke o Budžetu za 2016. godinu, do kraja novembra godine koja prethodi godini za koju se donosi budžet.

Opština je 23.12.2015. godine, prije usvajanja Odluke o budžetu, a u skladu sa članom 29 i 35 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti dostavila Ministarstvu finansija Prijedlog Odluke o budžetu opštine Budva za 2016. godinu, radi dobijanja mišljenja na predloženi nivo i strukturu potrošnje, politiku zarada, kapitalne izdatke i izvore finansiranja i nivo budžetskog gotovinskog suficita, odnosno deficita.

Ministarstvo finansija je razmotrilo dostavljeni Predlog Odluke o budžetu Opštine Budva za 2016. godinu i konstatovalo da je budžet Opštine za 2016. godinu planiran u skladu sa odredbom člana 27 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim se propisuje da budžetski deficit organa lokalne uprave u određenoj godini neće biti veći od 10% njenih prihoda u toj godini.

Tekući rashodi i otplata duga su za 0,65 mil. € veći od tekućih prihoda što nije u skladu sa odredbama člana 41 Zakona o finansiranju lokalne samouprave. Međutim, imajući u vidu činjenicu da se dio otplate duga odnosi na otplatu garancija i kredita za koje je Opština dobila saglasnost Vlade u periodu kada su se opštine zaduživale po odredbama prethodnog Zakona o finansiranju lokalne samouprave, Ministarstvo finansija je dalo pozitivno mišljenje na Predlog Odluke o budžetu Opštine Budva za 2016. godinu.

Skupština Opštine Budva je na sjednici održanoj dana 28. i 29.12.2015.godine donijela Odluku o Budžetu Opštine Budva za 2016. godinu i istom su planirani primici i izdaci u iznosu od 39.976.000,00€. Odluka je donesena u roku propisanom članom 44 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, odnosno prije početka godine na koju se odnosi.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 5 realizovana**

6. Preporuka 6

Nalaz DRI: Opština Budva nije uspostavila sistem unutrašnjih finansijskih kontrola na način kako je to predviđeno Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, Uredbom o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru i Pravilnikom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola.

Preporuka: Opština Budva treba da u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru uspostavi sistem unutrašnjih finansijskih kontrola i odredi lice koje je zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola. Takođe, neophodno je donijeti plan za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrola, kao i interna pravila, postupke i smjernice za sisteme finansijskog upravljanja i kontrola (Knjiga procedura).

Izveštaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se izjasnio da su u nacrtu odrađene procedure od strane Sektora za trezor i računovodstvo, i to interne procedure za:

- Naknadu troškova za službeno putovanje;
- Obračun zarada i
- Način evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

- Opština nije u skladu sa članom 14 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru odredila lice koje je zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola (FMC menadžer) i nije donijela plan za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrola;

- Opština nije donijela Knjigu procedura - interna pravila i procedure koje se odnose na planiranje i pripremu budžeta, način evidencija, kontrola i plaćanja ulaznih faktura, evidenciju prisutnosti na poslu i obračunu i isplati zarada zaposlenih, o korišćenju sredstava za reprezentaciju, o izdavanju i obračunu naloga za službena putovanja, načinu naplate javnih prihoda, finansijskom praćenju, finansijskom izvještavanju i drugo;

- Opština nije izvršila identifikaciju rizika, njihovu procjenu i praćenje (pripremila registar rizika), nije utvrdila godišnju strategiju za upravljanje rizicima i nije odredila lice odgovorno za upravljanje rizicima;

- Opština nije u skladu sa članom 18 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru i članom 3 Uredbe o uspostavljanju revizije u javnom sektoru, uspostavila Službu za unutrašnju reviziju. Odlukom o organizaciji i načinu rada organa lokalne uprave opštine Budva

predviđena je organizaciona jedinica za unutrašnju reviziju - Služba za unutrašnju reviziju, međutim, Služba za unutrašnju reviziju nije uspostavljena i nije izvršen prijem službenika koji bi vršili poslove unutrašnje revizije.

Kontrolnom revizijom, na osnovu navedenog, utvrđeno je da Preporuka 6 nije realizovana.

7. Preporuka 7

Nalaz DRI: Sekretarijat za privredu i finansije, izuzev za Sekretarijat za investicije i Sekretarijat za gradsku infrastrukturu i ambijent, ne vodi evidenciju obaveza na klasi 2, a imovinu ne vodi na klasi 0, kako je to propisano Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. Računovodstveni softveri i evidencije nijesu međusobno povezani, što značajno usporava rad i dovodi do mogućnosti greške u radu.

Preporuka: Opština Budva treba da kroz postojeći elektronski softver za knjigovodstvo obezbijedi evidenciju obaveza na računima klase 2, evidenciju imovine na računima klase 0 u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije izjasnio se da je nabavljen softver za Glavnu knjigu, od istog programera od koga već duži niz godina koriste softver za obračun zarada i drugih ličnih primanja (na taj način može se automatski vršiti knjiženje zarada i naknada u dvojnog knjigovodstvu).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Uvidom u Glavnu knjigu trezora (GK) utvrđeno je da je ista unaprijeđena i pruža dodatne mogućnosti u odnosu na raniju verziju i to:

- Praćenje ugovora (pregled po dobavljačima: ugovorena vrijednost, ispostavljene fakture, plaćeni iznos i preostali iznos po ugovoru),
- Pregled izvršenih preusmjerenja (kartica preusmjerenja izvršenih tokom fiskalne godine),
- Pregled neizmirenih (evidentiranih) obaveza po: zaključenim ugovorima, organima lokalne uprave, dobavljačima, na određeni dan i sl.
- Pregled IOS-a po dobavljačima, za fiskalnu godinu,
- Pregled odobrenih (plaćenih i neplaćenih) naloga uz mogućnost razdvajanja da li su nalozi evidentirani u Trezoru na osnovu ugovora ili bez ugovora,
- Pregled poništenih naloga,
- Pregled gotovine (kartica "Glavni račun trezora" daje podatke o stanju gotovine na početku godine, dnevnoj promjeni gotovine (dnevni nalog) i stanju gotovine na kraju izvještajnog perioda)⁵,
- Mogućnost pregleda prihoda po opisu i uplatnim računima,
- Izrada kvartalnih izvještaja na obrascima predviđenim Pravilnicima⁶.

Izmjene u GK moguće su samo do usvajanja Završnog računa Budžeta, nakon čega se program zaključava i nema mogućnosti izmjena.

---

⁵ Napomena: Navedena kartica, ne prikazuje prinudnu naplatu dok se naknadno ne unese u program, što uslovljava moguće pojavljivanje razlike između stvarnog stanja na žiro računu i stanja koje je evidentirano na kartici).

⁶ Napomena: Zbog već utvrđenog problema Opštine, koji se odnosi na neevidentiranje obaveza iz ranijeg perioda (do 2012. godine) u Trezor, nije moguće osloniti se samo na program, već je potrebno ručno unijeti i obaveze koje nisu bile evidentirane, a naknadno su dostavljene na plaćanje.

Opština treba da završi planirane aktivnosti na unapređenju Glavne knjige Trezora u pogledu prenošenja neizmirenih obaveza iz prethodnih godina kao početno stanje naredne godine i uvođenja dvojnog knjigovodstva⁷.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 7 realizovana**

8. Preporuka 8

Nalaz DRI: Javna preduzeća i ustanove, izuzev preduzeća i ustanova koje su budžetski korisnici, nijesu na kraju svakog kvartala dostavljala pregled zaduženja i iznos neizmirenih obaveza po budžetskim pozicijama.

U Izvještaj o neizmirenim budžetskim obavezama i Izvještaj o budžetskom zaduženju, nijesu uključene neizmirene obaveze javnih preduzeća i zaduženja javnih preduzeća, čiji je osnivač Opština, po kvartalima i na kraju IV kvartala. U navedeni obrazac uključena su samo zaduženja i neizmirene obaveze preduzeća koja su potrošačke jedinice budžeta Opštine.

Dostavljeni finansijski izvještaji nijesu popunjeni u skladu sa Uputstvom za popunjavanje istih, odnosno u Izvještaju o konsolidovanoj javnoj potrošnji nije iskazan finansijski rezultat - Suficit ili Deficit i isti nije dostavljen na propisanom obrascu.

Preporuka: Opština Budva treba da u potpunosti poštuje odredbe Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave i Pravilnika o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave i dostavlja izvještaje na propisanim obrascima, propisanim rokovima i u propisanoj formi.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Sektor za trezor i računovodstvo se izjasnio da je u potpunosti odradio svoj dio posla. (prilog: Finansijski izvještaji za 2016.godinu bez Izvještaja o budžetskom zaduženju (obrazac BUZ) i bez propratnog akta o dostavljanju istih Ministarstvu finansija).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je Ministarstvu finansija, 28. februara 2017.godine, dostavila finansijske izvještaje za četvrti kvartal 2016. godine. Uvidom u dostavljene finansijske izvještaje, utvrđeno je da:

- Izvještaj o budžetskom zaduženju nije dostavljen istovremeno sa izvještajima koji su 28.02.2017. godine dostavljeni Ministarstvu finansija. Opština je za četvrti kvartal 2016.godine, dostavila izvještaje na obrascima 1, 2, 5 i 7 i na obrascima POP, PIR i NEO, koji su ovjereni od strane Sekretara za finansije, dok Izvještaj o budžetskom zaduženju sačinjava i dostavlja Rukovodilac sektora za Budžet (nije dostavljen dokaz o slanju navedenog izvještaja Ministarstvu finansija).

- Opština, prilikom popunjavanja obrazaca o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju (obraci NEO i BUZ), nije postupila u skladu sa pravilnicima⁸ kojima je propisan postupak popunjavanja finansijskih izvještaja i u izvještaje nije uključila neizmirene obaveze⁹ i zaduženje svih javnih preduzeća čiji je osnivač Opština,

⁷ Iako se subjekt revizije izjasnio da je uspostavljeno dvojno knjigovodstvo za zarade, uvidom u program utvrđeno je da u Opštini ne postoji (jedna) kartica koja bi pružila pregled evidentiranih obaveza i izvršenih isplata, već se vodi posebna kartica za evidenciju obaveza i posebna kartica za evidenciju troškova – odnosno softveri i evidencije nisu međusobno povezani.

⁸ Pravilnikom o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave (obraci: POP, PIR, BUZ i NEO) i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave (obraci: 1, 2, 5 i 7).

⁹ Izvještaj o neizmirenim obavezama, izuzev podataka koji se odnose na organe lokalne uprave, sadrži podatke samo o javnim ustanovama i preduzećima koje su, ranije, bile korisnici budžeta.

- je Opština prilikom popunjavanja Izvještaja o konsolidovanoj javnoj potrošnji postupila u skladu sa Pravilnikom i iskazala finansijski rezultat.

Opština je meglom dostavila ostale kvartalne izvještaje Ministarstvu finansija, međutim nije poštovala rokove za dostavljanje istih.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 8 nije realizovana.**

9. Preporuka 9

Nalaz DRI: Predlog Završnog računa Budžeta nije dostavljen Skupštini Opštine do kraja maja tekuće godine.

Preporuka: Opština Budva treba da obezbijedi da se Predlog završnog računa budžeta u skladu sa članom 56 Zakona o finansiranju lokalne samouprave dostavi Skupštini Opštine do kraja maja tekuće godine.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Sektor za trezor i računovodstvo se izjasnio da je u potpunosti odradio svoj dio posla (nije dostavljen propratni akt i Predlog odluke o Završnom računu budžeta za 2015 i 2016. godinu, na osnovu kojeg bi se utvrdilo da su iste dostavljene SO Budva u propisanom roku-do kraja maja).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da Opština nije postupila u skladu sa članom 56 Zakona o finansiranju lokalne samouprave kojim je definisano da Predlog završnog računa budžeta utvrđuje predsjednik opštine i dostavlja ga skupštini opštine do kraja maja tekuće godine, kao i da se Završni račun budžeta dostavlja na uvid Ministarstvu finansija u roku od 30 dana od dana usvajanja.

Predlog Završnog računa budžeta za 2016. godinu dostavljen je Skupštini Opštine 11.08.2017. godine i isti je usvojen na sjednici Skupštine Opštine 11.10.2017. godine i objavljen u "Sl.list CG – OP " br. 44/17 od 23.10.2017. godine.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 9 nije realizovana.**

10. Preporuka 10

Nalaz DRI: Opština u velikom broju slučajeva nije vršila plaćanja - direktan transfer sredstava sa Glavnog računa trezora na žiro račun dobavljača, već je zatvaranje obaveza vršila po Ugovorima o preuzimanju duga, Ugovorima o ustupanju potraživanja i kompenzacijama. Revizijom je utvrđeno da su se na navedeni način, zatvarale obaveze nastale u tekućoj godini, odnosno da Opština u većem broju slučajeva nije poštovala rok dospelosti plaćanja.

Preporuke: Opština Budva treba da u skladu sa tačkom 51 – 53 Uputstva o radu trezora, plaćanja obaveza prema dobavljačima vrši u skladu sa utvrđenim rokovima dospjeća plaćanja, a da plaćanje obaveza po Ugovorima o preuzimanju duga i Ugovorima o ustupanju potraživanja koristi samo u izuzetnim slučajevima, kada se radi o starim obavezama koje su prve po redosljedu dospjeća i kojima treba dati prioritet u plaćanju.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Opština Budva se izjasnila da nije ispoštovana preporuka.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština Budva u toku 2016. godine, u velikom broju slučajeva nije vršila plaćanja - direktan transfer sredstava sa Glavnog računa trezora na žiro račun dobavljača, već je zatvaranje obaveza vršila po ugovorima o preuzimanju duga, ugovorima o ustupanju potraživanja, cesijama, asignacijama i kompenzacijama. U postupku revizije izvršena je provjera plaćanja koja se odnose na realizaciju ugovora o preuzimanju duga, kompenzacije, ugovore o ustupanju potraživanja i sl. i utvrđeno da su isti sprovedeni preko Glavnog računa trezora Opštine Budva.

Navedenim ugovorima o preuzimanju duga su najčešće izmirivane obaveze koje se odnose na isplatu naknade po sporazumima o naknadi i prodaji nepokretnosti, a ugovori o preuzimanju duga potpisivani su sa obveznicima naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i na taj način ostvaren je prihod po osnovu naknade za komunalno opremanje i rashod po osnovu isplate naknade po sporazumima.

Uvidom u izvještaj Sekretarijata za investicije utvrđeno je da se vodi evidencija o svim investicionim aktivnostima, kao i o obavezama za izuzeto građevinsko zemljište. Na osnovu navedenog utvrđeno je da su na 31.12.2016. godine obaveze po osnovu naknade za izuzete nepokretnosti iznosila **4.319.025,63€**, kao i da je u toku 2015. godine otplaćeno obaveza u iznosu od **7.919.690,55€** i u 2016. godini **3.166.319,63€**.

Pregled izvršenih otplata obaveza po osnovu naknade za izuzete nepokretnosti i stanje duga na 31.12.2016. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

Godina	Plaćeno u 2015.	Plaćeno u 2016. g	neizmirene obaveze na 31.12.2016.
2003			6732,62
2004			80709,01
2005	5134,69		28358
2006	102868,18	412,04	271170,1
2007	221947,69	114685,67	468221,7
2008	1.876.563,85	0,00	392.255,78
2009	1.271.808,37	70.056,66	192.845,35
2010	660.188,83	92.356,66	1.547.842,76
2011	227.541,43	123.059,28	134.382,17
2012	1.644.315,16	119.100,69	257.377,44
2013	919.227,05	458.519,03	624.144,04
2014	514.048,23	257.300,04	199.298,38
2015	481.181,76	767.221,34	115.688,28
2016	0,00	1.164.020,26	0,00
Ukupno:	7.919.690,55	3.166.319,63	4.319.025,63

Opština je izvršila značajan dio otplata obaveza koje se odnose na prethodni period, međutim stanje duga istih na 31.12.2016. godine (obaveze od 2003. do 2015. godine) pokazuje da nije u potpunosti postupila u skladu sa preporukom DRI i nije sve obaveze plaćala u roku dospelja, odnosno da prioritet u plaćanju nijesu imale obaveze koje se odnose na raniji period i koje su prve dospjele na plaćanje.

Na osnovu podataka dostavljenih od Sekretarijata za investicije utvrđeno je da Opština nema duga po sporazumima koji su zaključeni u 2016. godini, odnosno da su sve obaveze po istim plaćene tokom godine bez obzira što je Opština imala obaveze po sporazumima koji su zaključeni u prethodnom periodu.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 10 djelimično realizovana.**

11. Preporuka 11

Nalaz DRI: Opština nije preko Glavnog računa trezora evidentirala sve Ugovore o preuzimanju duga, ustupanju potraživanja i cesije, iste je u iznosu od 3.410.094,09€, naknadno nakon isteka fiskalne - 2014. godine, evidentirala samo u Glavnoj knjizi trezora Opštine.

Preporuka: Opština treba da sve Ugovore o preuzimanju duga i ustupanju potraživanja sprovodi preko Glavnog računa trezora najkasnije sljedećeg dana od dana potpisivanja, kako bi pravilno i u punom iznosu bili iskazani prihodi i rashodi Budžeta tekuće godine.

Izveštaj o ispunjenju preporuke: Sektor za trezor i računovodstvo se izjasnio da se ugovori o preuzimanju duga sprovode preko Glavnog računa trezora, dok se za drugi dio preporuke, koji se odnosi na ustupanje potraživanja i cesije, nije izjasnio (nije dostavljena dokumentacija koja potvrđuje navedeno: ugovori o preuzimanju duga i izvodi sa žiro računa).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Revizijom je utvrđeno da je Opština nakon isteka fiskalne 2016. godine evidentirala u Glavnoj knjizi trezora zahtjeve za plaćanje u vrijednosti od 1.611.473,11€. Navedeni zahtjevi za plaćanje se odnose na isplate sa Glavnog računa trezora koji su realizovani tokom decembra 2016. Godine, a u najvećem dijelu se odnose na sredstva koja su isplaćena u postupku prinudne naplate od strane Javnih izvršitelja. Od iznosa sredstava čije je odobrenje izvršeno nakon isteka fiskalne godine, dio od 1.570.636,80€ se odnosi na sredstva isplaćena u postupku prinudne naplate.

Ostatak u iznosu od 40.681,42€ se odnosi na: sredstva koja je Atlas banka skinula sa računa opštine u iznosu od 20.604,45€ (kamata - 3.666,93€ i glavnica po kreditu iznos od 16.937,52€), na sredstva isplaćena Opštinskoj izbornoj komisiji u iznosu od 19.550,00€ (plaćeno 04.10.2016. godine a odobreno 11.01.2017. godine) i ostalo u iznosu od 526,97€.

Opština nije nakon isteka fiskalne godine u Glavnoj knjizi trezora evidentirala ugovore o preuzimanju duga, ustupanju potraživanja i cesije, koji nijesu sprovedeni preko Glavnog računa opštine. U Glavnu knjigu trezora evidentirani su samo zahtjevi za plaćanje koji se odnose na isplate u postupku prinudne naplate, a koja je sprovedena krajem 2016. godine.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 11 realizovana.**

12. Preporuka 12

Nalaz DRI: Ukupan broj donesenih zaključaka o prinudnoj naplati za porez na nepokretnost za fizička lica u toku 2014. godine je bio 1.361 u ukupnom iznosu od 3.722.821,35€. U postupku prinudne naplate naplaćeno je 802.895,95€, tako da je ukupan dug po zaključcima prinudne naplate 2.919.925,40€. Revizijom je utvrđena solidna popunjenost sistematizovanih radnih mjesta u Sektoru za utvrđivanje, naplatu i kontrolu lokalnih javnih prihoda, jer od 40 sistematizovanih radnih mjesta angažovano je 34 zaposlena dok su Ugovorom o djelu angažovana još 3 lica. S obzirom na postojeće kapacitete, poreski organ u skladu sa zakonom mora pokretati postupak prinudne naplate donošenjem zaključka o prinudnoj naplati poreske obaveze za sve poreske obveznike koji svoje poreske obaveze ne izmiruju na vrijeme.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa članovima 56 - 71 Zakona o poreskoj administraciji blagovremeno pokreće postupke prinudne naplate i intenzivira postupke prema onim poreskim obveznicima koji nijesu izmirili svoje poreske obaveze kako bi obezbijedila planiranu dinamiku priliva budžetskih sredstava u svakoj godini.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Ukupan broj donesenih zaključaka o prinudnoj naplati za porez na nepokretnost za pravna lica u toku 2016. godine je bio 315, ukupan iznos poreza po navedenim zaključcima iznosio je 5.324.514,45€, u toku postupka prinudne naplate naplaćeno je 4.977.886,76€ tako da je ukupan dug po zaključcima o prinudnoj naplati 346.627,69€.

Ukupan broj donesenih zaključaka o prinudnoj naplati za porez na nepokretnost za fizička lica u toku 2016. godine, bio je 1277 u iznosu od 2.095.082,23€. U toku postupka prinudne naplate naplaćeno je 1.588.529,62€, tako da je ukupan dug po zaključcima o prinudnoj naplati iznosio 506.552,61€.

U postupku prinudne naplate preduzimate su radnje obezbjeđenja poreskih potraživanja putem zasnivanja hipoteke na nepokretnostima.

Pokrenute su 24 hipoteke za pravna lica za porez na nepokretnost u ukupnom iznosu od 712.745,46€. Iznos je manji u odnosu na prethodne godine, jer je najveći broj hipoteka stavljen u toku 2014. i 2015. godine. Sve hipoteke se odnose na porez na nepokretnost. Po hipotekama za pravna lica u toku 2016. godine realizovan je iznos od 114.740,87€.

Za fizička lica je pokrenuto 230 hipoteka u ukupnom iznosu od 829.358,13€. Hipoteke se odnose na porez na nepokretnost i turističku taksu (Porez na nepokretnost – 721.702,63€, Turistička taksa - 107.656,00€). Po hipotekama za fizička lica u toku 2016. godine realizovan je iznos od 224.868,66€.

Sudskim putem dobijena je presuda u sporu koji se vodio pred Privrednim sudom protiv firme „Maestraltours" doo, nad kojom je otvoren stečajni postupak još u toku 2014. godine. Čeka se isplata za ukupan iznos 194.982,90€, po osnovu poreza na nepokretnost i boravišne takse.

U postupku izjašnjenja na Preliminarni izvještaj, Opština je dostavila Izvještaj o prinudnoj naplati lokalne komunalne takse, naknade za korišćenje opštinskih puteva, članskog doprinosa, boravišne takse i turističke takse, za period 2016. i 2017. godine (zaključno sa 10.12.2017.) br: 043-03-344 od 11.12.2017. godine. Za iznos neizmirenih dugovanja po osnovu članskog doprinosa za 2016. godinu obrađen je 51 Zaključak o prinudnoj naplati u iznosu od 104.854,00€ i sve je naplaćeno, dok je u 2017. godini obrađeno 25 Zaključaka u iznosu od 80.906,34€, od čega je naplaćeno 53.419,43€, dok je iznos od 27.486,91€ u fazi izvršnog postupka.

Za iznos neizmirenih dugovanja po osnovu Boravišne takse za pravna lica za 2016. godinu obrađeno je 24 Zaključka o prinudnoj naplati u ukupnom iznosu od 57.267,00€, od čega je 8 zaključaka u iznosu od 13.231,00€ poslato na izvršenje, dok je u 2017. godini obrađeno 34 Zaključka u iznosu od 76.072,00€, od čega je 14 zaključaka u iznosu od 28.652,00€ poslato na izvršenje.

Za naknadu za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog puta, donesen je jedan zaključak na iznos od 4.320,33€, dok nije bilo zaključaka o prinudnoj naplati po osnovu lokalne komunalne takse.

Opština je preduzela značajne aktivnosti u naplati svojih potraživanja prinudnim putem i treba da nastavi postupke prema onim poreskim obveznicima koji nijesu izmirili svoje poreske obaveze kako bi obezbijedila planiranu dinamiku priliva budžetskih sredstava u svakoj godini.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 12 djelimično realizovana.**

13. Preporuka 13

Nalaz DRI: Opština ne vodi poresko knjigovodstvo za lokalnu administrativnu taksu i za naplatu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Preporuka: Opština treba da u ostvarivanju zakonom utvrđenih nadležnosti u skladu sa čl. 6 tačka 13 Zakona o poreskoj administraciji i čl. 7 i 8 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu, knjiži javne prihode po sistemu dvojnog knjigovodstva u skladu sa načelima tačnosti, urednosti i ažurnosti.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Služba za naplatu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta izjasnila se da je preduzela određene aktivnosti vezane za vođenje poreskog knjigovodstva. Pokrenut je postupak javne nabavke softvera za knjiženje naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Isti je bio objavljen 18.03.2016. godine, međutim zbog određenih specifičnih kriterijuma, koje jedan softver treba da zadovolji da bi u potpunosti bio kompatibilan sa informacionim sistemom opštine, obnovljen je postupak javne nabavke softvera u kojem će biti navedena kompletna specifikacija. Takođe, navedeno je da se intezivno radi na skeniranju svih dokumenata (ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, ugovora o preuzimanju duga, asignacija, aneksa, notarskih zapisa i sl.) radi stvaranja kvalitetne elektronske baze podataka koja bi značajno unaprijedila rad službe.

Softverom je planirano da elektronska dokumentacija bude povezana sa poreskim knjigovodstvom, gdje bi uz svako knjiženje uplate bila priložena dokumentacija u PDF formatu (nijesu dostavljeni dokazi da je uspostavljeno poresko knjigovodstvo za navedene naknade).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Revizor je tokom terenskog rada utvrdio da je Služba za naplatu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta tek u 2017. godini, nakon sprovedenog postupka javne nabavke zaključila Ugovor za nabavku programa za potrebe Službe za naplatu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta sa "Tauronos" d.o.o. Podgorica, br: 01-1172/3 od 19.05.2017. godine. Program (softver) je instaliran. Izvršeno je skeniranje dokumenata (ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, ugovora o preuzimanju duga, asignacija, aneksa, kompenzacija, izvoda i drugo). Softverom je planirano da elektronska dokumentacija bude povezana sa poreskim knjigovodstvom, gdje bi uz svako knjiženje uplate bila priložena dokumentacija u PDF formatu.

Međutim, još uvijek nije proknjižena dokumentacija za naplatu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 13 nije realizovana.**

14. Preporuka 14

Nalaz DRI: Kod jedanaest zaposlenih je utvrđeno da nijesu ispunjavali opšte ili posebne uslove koji su definisani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji koji se odnose na: položen ispit za rad u državnim organima, godine radnog iskustva, položen ispit za rad na poslovima zaštite i spasavanja i objavljivanje javnog oglasa/konkursa.

Preporuka: Opština treba da zapošljavanje državnih službenika i namještenika vrši u skladu sa odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, posebno u pogledu sprovođenja javnog oglašavanja i odabira kandidata koji ispunjavaju predviđene opšte i posebne uslove.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Sekretarijat za lokalnu samoupravu se izjasnio da se broj zaposlenih koji ne zadovoljavaju opšte uslove zaposlenja – državljanstvo i stručni ispit smanjio sa: 226 bez državljanstva i 140 bez stručnog ispita (januar 2014. godine), na 2 zaposlena bez državljanstva i 19 bez stručnog ispita (novembar 2016. godine).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Na osnovu dostavljenih podataka, u Opštini je u 2016. godini bilo sistematizovano 270 radnih mjesta sa 434 izvršioca. Pregled zaposlenih na dan 31.12. za prethodne tri godine, prikazan je u sljedećoj tabeli:

Organi lokalne uprave	Broj zaposlenih na dan 31.12.		
	2014.godine	2015.godine	2016.godine
	323	315	333

- kod dva zaposlena je utvrđeno da nijesu ispunjavali opšte i/ili posebne uslove koji su definisani zakonom i pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji koji se odnose na: odgovarajuću stručnu spremu, položen stručni ispit za rad u državnim organima, poznavanje rada na računaru i znanje engleskog jezika.

Tokom 2016. godine Opština je zaposlila 23 lica, nakon pribavljene saglasnosti od Ministarstva finansija, shodno čl. 5 Ugovora o reprogramu poreskog duga opštine Budva. Postupak zapošljavanja državnih službenika i namještenika vršen je u skladu sa odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, a izabrani kandidati su ispunjavali uslove koji su definisani zakonom i pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 14 djelimično realizovana.**

15. Preporuka 15

Nalaz DRI: Opština je putem ugovora o djelu angažovala lica za obavljanje poslova koji predstavljaju redovnu djelatnost organa lokalne uprave (poslovi kurira, evidencije rashoda, naplate boravišne takse, zastupanje Opštine pred osnovnim sudom i sl.). Ugovori su uglavnom zaključivani za period – “do završetka projekta”, pa je shodno tome Opština isplaćivala naknade licima sa kojima su tokom 2012. i 2013. godine zaključeni ugovori o angažovanju.

Preporuka: Opština treba da u skladu sa članom 4 Ugovora o finansijskom restrukturiranju zaključenim sa Ministarstvom finansija obustavi zapošljavanje novih službenika i namještenika u jedinicama lokalne samouprave i javnim ustanovama i preduzećima, osim ukoliko se ukaže posebna potreba za angažovanjem zaposlenih sa nedostajućim zanimanjima, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva finansija.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Sekretarijat za lokalnu samoupravu se izjasnio da je pripremio tekst Sporazuma o prestanku radnog odnosa za lica angažovana po ugovoru o djelu. Shodno pomenutom sporazumu, lica koja su bila angažovana po ugovoru o djelu, objavljeni su u poreskom organu sa 02.06.2015. godine.

Takođe je istaknuto da su određene službe zaključivale ugovore o djelu sa licima angažovanih po tom osnovu. Shodno evidenciji Sekretarijata za lokalnu upravu u opštini Budva angažovano je 13 lica po osnovu ugovora.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je tokom 2016. godine po osnovu ugovora o djelu i pripadajućih poreza i doprinosa obračunala iznos od 152.083,56€. Uvidom u obračunske liste utvrđeno je da je naknada po ugovoru o djelu obračunata za ukupno 45 lica od kojih je: 8 lica angažovano tokom cijele godine, 19 lica angažovano od 8 do 11 mjeseci, a 9 lica angažovano jednokratno.

Opština je ugovorom o djelu angažovala lica za obavljanje poslova koji predstavljaju redovnu djelatnost organa lokalne uprave (izrada odgovora na tužbu, evidencija naplate boravišne takse, prinudna naplata, savjetnik za pravne poslove i sl.). Ugovori su uglavnom zaključivani za period – “dok postoji potreba za angažovanjem”, pa je shodno tome Opština isplaćivala naknade licima sa kojima su tokom 2014. i 2015. godine zaključeni ugovori o angažovanju.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka broj 15 nije realizovana.**

16. Preporuka 16

Nalaz DRI: Opština tokom 2014. godine nije vršila prenos sredstava svim političkim partijama koje imaju odbornike u SO Budva. Opština nije postupala u skladu sa članom 7 stav 8 tada važećeg Zakona o političkim partijama kojim je propisano da se političkim partijama sredstva prenose mjesečno, do 5.og u mjesecu za prethodni mjesec.

Preporuka: Opština treba da obezbijedi da se raspodjela budžetskih sredstava namijenjenih za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Skupštini opštine vrši u skladu sa članom 11. Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (“Sl. list Crne Gore”, br. 52/14).

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Opština Budva se izjasnila da preporuka nije ispoštovana zbog česte blokade računa.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Revizijom je utvrđeno da je Opština političkim subjektima u periodu od 10.08. do 29.11.2016. godine isplatila iznos od 254.437,02€, odnosno, nije u roku određenom članom 11 stav 7 Zakona finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, prenosila sredstva političkom subjektu do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Uvidom u izvod iz trezorskog poslovanja – plaćeni i neplaćeni nalozi, utvrđeno je da je **tokom 2017. godine** Opština izmirila sva dugovanja koja je imala prema političkim subjektima do 2017. godine. Takođe, izvršen je prenos sredstava za redovan rad shodno Odluci o visini budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata za 2017. godinu za osam mjeseci i to do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 16 realizovana.**

17. Preporuka 17

Nalaz DRI: Opština je vršila isplate dobavljačima po osnovu ugovora o preuzimanju duga, koji su zaključeni sa obveznicima uplate naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Aneksi na Ugovore potpisivani su bez sprovođenja pregovaračkog postupka kroz postupak javne nabavke.

Preporuka: Opština treba da Ugovore o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta i druge ugovore (ugovore o kupoprodaji robe i sl.) zaključuje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, nakon sprovedenog postupka javne nabavke.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je, za 2016. godinu, donijela Program investicionih aktivnosti za čiju je realizaciju predviđeno 15.999.500,00€, od čega se iznos od 6.162.000,00€ odnosi na realizaciju aktivnosti definisanih Programom uređenja prostora Opštine Budva. Pregled predviđenih aktivnosti definisanih Programom uređenja prostora, dat je u sljedećoj tabeli:

1	Izrada projekta	257,000.00 €
2	Revizija projekta	37,500.00 €
3	Izrada elaborata parcelacije	34,500.00 €
4	Izuzimanje zemljišta	1,700,000.00 €
5	Ulice-izgradnja	3,906,500.00 €
6	Vanredni rashodi	200,000.00 €
7	Nadzor	26,500.00 €
Ukupno:		6,162,000.00 €

U izvještaju o radu Sekretarijata za investicije i planiranje prostora za 2016. godinu, navedeno je da je na Programu uređenja prostora ostvaren iznos od 687.963,96€ (zaključeni ugovori), a naplaćeno 556,778,86€.

Opština Budva - 2016.godina	Plan	Ostvareno	Plaćeno
Program investicionih aktivnosti	9,837,500.00	4,936,924.81	4,746,818.37
Program uređenja prostora	6,162,000.00	687,963.96	556,778.86
Ukupno	15,999,500.00	5,624,888.77	5,303,597.23

Programom uređenja prostora, **aktivnosti na komunalnom opremanju** predviđene su u iznosu od 2.295.000,00€ (izuzimanje zemljišta 445.000,00€ i izgradnja 1.850.000,00€), a u već pomenutom izvještaju realizacija po ovom osnovu evidentirana je u iznosu od 136.282,62€. Revizijom je utvrđeno da iznos od 136.282,62€ obuhvata isplate na osnovu:

- Sporazuma o regulisanju međusobnih prava i obaveza br. 001-3412/1 od 06.11.2015. godine. Po ovom osnovu isplaćen je iznos od 72.123,84€ koji je izmiren na osnovu Ugovora o preuzimanju duga zaključenog između Opštine, preduzeća "Cable car Montenegro¹⁰" i fizičkog lica sa kojim je zaključen Sporazum o naknadi i predaji nepokretnosti¹¹, a koji je sproveden preko Glavnog računa trezora.
- na osnovu ugovora o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta zaključenih tokom 2015. godine. Po ovom osnovu isplaćen je iznos od 64.158,78€ obuhvata tri isplate¹².

Kao što je navedeno, isplate po osnovu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta, koje je Opština evidentirala tokom 2016. godine, izvršene su na osnovu Ugovora o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta koji su zaključeni tokom 2015. godine.

Uvidom u izvještaj o komunalnom opremanju koje izvodi "Vodovod i kanalizacija", utvrđeno je da je Opština tokom 2016. godine, zaključila šest ugovora sa navedenim preduzećem radi izvođenja radova na opremanju gradskog građevinskog zemljišta koji obuhvataju izgradnju fekalne kanalizacije i vodovoda na raznim lokacijama. Po ovom osnovu, tokom 2016. godine, nijesu evidentirane isplate.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je Preporuka 17 djelimično realizovana.

¹⁰ Opština je sa navedenim preduzećem zaključila Sporazum o regulisanju međusobnih prava i obaveza, a na osnovu odluka SO Budva o ulogu Opštine u osnivanju privrednog društva.

¹¹ Sporazum broj R 212/08-2 od 29.07.2015.god. kojim je utvrđena obaveza Opštine u iznosu od 168.289,00€ koja bi se izvršila u sedam mjesečnih rata.

¹² Preduzeću "Uniprom" d.o.o. (iznos od 24.167,97€); fizičkom licu S.R. (iznos od 24.520,62€) i fizičkom licu P.S. (iznos od 19.953,79€).

18. Preporuka 18

Nalaz DRI: Opština Budva je zbog nelikvidnosti Budžeta i velikog duga po osnovu obaveza iz prethodnog perioda veoma često potpisivala sudska poravnjenja, međutim, po istim nije postupala i obaveze su naplaćivane prinudnim putem, uvećane za kamatu i troškove prinudne naplate.

Preporuka: Opština treba da poštuje ugovorene rokove, potpisane sporazume, kao i rokove po sudskim poravnjenjima kako ne bi značajan iznos sredstava trošila na plaćanje troškova sudskih postupaka i izvršenja, zakonskih zatezних kamata i sl. Takođe, Opština treba da budžetska sredstva koristi u skladu sa članom 48 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, za utvrđene namjene i štedljivo, a u skladu sa propisom o korišćenju, odnosno raspolaganju istim.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Pregledom dokumentacije koja se odnosi na realizaciju kapitalnih izdataka u iznosu od 1.164.740,87€ utvrđeno je da je najznačajniji iznos isplaćen po osnovu:

a) Sporazuma o naknadi i predaji nepokretnosti – iznos od 608.194,13€ odnosi se na isplatu po osnovu tri sporazuma. Opština nije vršila direktnu isplatu obaveza po ovom osnovu, već je za Sporazum o naknadi koji je zaključen tokom 2016. godine sproveden postupak prinudne naplate¹³, dok su za isplate po osnovu sporazuma iz ranijeg perioda zaključeni ugovori o preuzimanju duga¹⁴ koji su sprovedeni preko Glavnog računa trezora.

b) Ugovora o komunalnom opremanju zemljišta – Iznos od 120.812,43€ obuhvata isplate na osnovu ugovora koji su zaključeni tokom 2015. godine i to sa:

- Uniprom d.o.o. – iznos od 24.167,97€ isplaćen je na osnovu prve privremene situacije koja je obračunata u skladu sa Ugovorom o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta iz 2015. godine.

- Fizičkim licem S.R. - iznos od 24.520,62€ isplaćen je na osnovu okončane situacije koja je obračunata u skladu sa Ugovorom o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta iz 2015. godine, a iznos je izmiren putem kompenzacije (GRT).

- "Cable car Montenegro" - obaveza u iznosu od 72.123,84€ izmirena je na osnovu ugovora o preuzimanju duga između opštine, navedenog preduzeća i fizičkog lica (V.Č).

Opština je izvršila direktno plaćanje preduzeću "Uniprom" doo, dok su ostale dvije isplate izvršene putem kompenzacije ili putem ugovora o preuzimanju duga, što je i sprovedeno preko Glavnog računa trezora.

c) Pomoći mjesnim zajednicama: Iznos od 269.913,42€, prinudno je naplaćen, na osnovu dva izvršna rješenja. Osnov za navedenu isplatu je Ugovor o ustupanju radova na asfaltiranju topliškog puta¹⁵ koji je u junu 2016. godine, nakon sprovedenog postupka javnih nabavki, zaključen između Opštine Budva i ponuđača Carinvest d.o.o. uz obavezu završetka radova u roku od 45 dana od dana potpisivanja ugovora.

d) Finansiranja objekta "Solidarno" – Iznos od 76.385,31€ isplaćen je na osnovu ispostavljene 23. privremene situacije, a na osnovu ugovora¹⁶ koji je zaključen između naručioca Opštine i stambene zadruge prosvjetnih radnika "Solidarno" i izvođača - preduzeća "Cijevna komerc"¹⁷.

¹³ Iznos od 172.031,20€ isplaćen je na osnovu pojedinačnih rješenja o izvršenju.

¹⁴ Za iznos od 436.162,93€ zaključeni su ugovori o preuzimanju duga, a na osnovu sporazuma iz 2012. godine.

¹⁵ Ugovor br.001-978/11 od 06.06.2016. godine.

¹⁶ Ugovor broj 001-3763/1 od 12.10.2012. godine.

e) Subvencije za izgradnju stanova za imenovana lica – Iznos od 64.010,00€ isplaćen je na osnovu računa br. 2015255 koji je ispostavljen od strane Crnogorskog fonda za solidarnu stambenu izgradnju d.o.o. Osnov za ispostavljanje fakture je Ugovor o kupoprodaji nepokretnosti UZZ 722/2016 koji je zaključen između Crnogorskog fonda za stambenu solidarnu izgradnju i Opštine Budva, a shodno kojem se Opština, između ostalog, obavezala da iznos od 148.780,00€ isplati privrednom društvu “Čelebić” d.o.o.

Opština nije izmirivala obaveze u ugovorenom roku već je, kao što je navedeno, postupak prinudne naplate sproveden i za otplatu obaveza koje su nastale tokom 2016. godine i to po osnovu:

- Sporazuma o naknadi od 27.04.2016. godine (iznos glavnog duga od 172.031,20€ uvećan za troškove prinudne naplate) i
- Ugovora o ustupanju radova na asfaltiranju Topliškog puta koji je zaključen u junu 2016. godine (iznos glavnog duga od 269.913,42€ uvećan za troškove prinudne naplate).

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da Preporuka 18 nije realizovana.

19. Preporuka 19

Nalaz DRI: Investitori koji su avansno platili naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, a nijesu realizovali planirane investicije, ili su ih samo djelimično realizovali, podnijeli su Opštini zahtjev za povraćaj avansno plaćenih naknada. Naknade su plaćene na osnovu zaključenih ugovora, a u pojedinim slučajevima i bez zaključenja ugovora o avansnoj uplati. Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata i Odlukom o određivanju naknade za komunalno opremanje propisan je način, uslovi i vrijeme kada se može vršiti plaćanje naknade za komunalno opremanje, a nije propisana obaveza avansnog plaćanja iste.

Preporuka: Opština treba da u potpunosti poštuje odredbe Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, kao i Odluku o naknadi za komunalno opremanje zemljišta, da naknade ne naplaćuje avansno, već da iste obračunava i naplaćuje nakon što su ispunjeni svi minimalno tehnički uslovi, a neposredno prije izdavanja građevinske dozvole, kao i da sredstva od naknada koristi isključivo za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Revizijom je utvrđeno da Opština nije naplaćivala avansno naknade za komunalno opremanje zemljišta već neposredno prije izdavanja građevinske dozvole. Programom uređenja prostora Opštine za 2016. godinu, planirana su sredstva u iznosu od 6.162.000,00€, a realizovana u iznosu od 556.778,79€, ili samo 11% u odnosu na Plan.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je Preporuka 19 djelimično realizovana.

---

¹⁷ Ukupna vrijednost osnovnog ugovora sa uračunatim PDV-om je 8.661.398,50€, ukoliko je tačan predmjer i predračun radova. Obaveza Opštine odnosi se samo na plaćanje redovnih radova garažnog dijela objekta stambene zgrade prosvjetnih radnika u Budvi. S obzirom na brojne anekse koji su zaključeni tokom godina i ispostavljanje iste privremene situacije Opštini i stambenoj zadruzi (bez odvajanja posebnog iznosa obaveze koju je opština dužna da plati), došlo je do postojanja preplate po ispostavljenim situacijama što je uslovalo da Opština i Cijevna komerc, u junu 2017.godine izvrše sravnjenje stanja vezano za vrijednost i plaćanje redovnih radova garažnog dijela objekta stambene zgrade prosvjetnih radnika u Budvi, kojim je usaglašeno da:

- a) je Opština do 23.06.2017.godine izmirila iznos od 1.314.442,07€.
- b) je dug opštine do 23.06.2017.godine, a zaključno sa 41. privremenom situacijom iznosi 502.985,14€ (ukupno realizovana vrijednost radova 1.817.427,21 u odnosu na ugovorenu obavezu od 2.452.000,00€).

20. Preporuka 20

Nalaz DRI: Opština Budva nije poštovala Zakon o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenja i nije Fondu za obeštećenje redovno uplaćivala 10% prihoda od prodaje državne imovine. Dug Opštine Budva na 31.12.2013. godine prema Fondu za obeštećenje iznosi 2.701.024,86€, a u toku 2014. godine prinudnim putem plaćen je dio obaveze u iznosu od 769.201,01€.

Preporuka: Opština treba da, u skladu sa članom 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, prilikom prodaje državne imovine, vrši uplatu 10% prihoda od prodaje na ime finansiranja Fonda za obeštećenje.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Obaveze prema Fondu za obeštećenje se u 2016. godini, evidentiraju kao obaveze na kapitalnim izdacima, pa je u skladu sa tim Sekretarijat za investicije i planiranje prostora zadužen za njegovu evidenciju kroz Trezor opštine Budva (nije dostavljen dokaz o realizaciji preporuke).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je, tokom 2016. godine, na računu 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda evidentirala isplate u iznosu od 1.292.407,50€ koje se odnose na izmirivanje obaveze prema Fondu za obeštećenje i to:

- iznos od 204.293,59€ isplaćen je direktno Fondu za obeštećenje. Osnov za navedene isplate je zakonska obaveza zbog prodaje imovine tokom 2015.godine i Izvještaj DRI (shodno kojem je utvrđeni dug na kraju 2014. godine iznosio 1.849.116,72€) i
- iznos od 1.088.113,91€ prinudno je naplaćen na osnovu četiri rješenja o izvršenju. Navedena rješenja donesena su radi naplate neizmirenih obaveza prema Fondu po osnovu prodaje imovine tokom 2006, 2007, 2009, 2010 i 2012. godine.

U Izvještaju o planiranim i ostvarenim prihodima (obrazac POP) evidentiran je iznos od 398.624,38€ koji je ostvaren po osnovu prodaje nepokretnosti.

Opština, tokom 2016. godine nije postupila u skladu sa članom 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju i nije izvršila plaćanje Fondu u iznosu od 39.862,43€.

Takođe, uvidom u evidenciju na osnovu koje je sačinjen Izvještaj o neizmirenim budžetskim obavezama za 2016. godinu (obrazac NEO), utvrđeno je da ista nije evidentirana kao neizmirena obaveza.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 20 nije realizovana.**

21. Preporuka 21

Nalaz DRI: Opština Budva je na osnovu člana 67 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, donijela Odluku o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i članom 21 iste bliže definiše uslove pod kojim i kako Investitor može izvršiti opremanje građevinskog zemljišta.

Preporuka: Opština Budva treba da za izvođenje radova na opremanju gradskog građevinskog zemljišta, vrši izbor najpovoljnijeg izvođača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, da zaključi ugovor za izvođenje radova i izvrši izbor nadzornog organa. Opština treba da od izvođača radova i nadzornog organa traži dostavljanje privremenih i okončanih situacija, a nadzorni organ u skladu sa Ugovorom o nadzoru da prati izvođenje i realizaciju radova, utrošak radne snage, mašina i materijala.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Sekretarijat za investicije obustavio je potpisivanje ugovora o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta sa investitorima i u skladu sa preporukama DRI, u prvom dijelu godine komunalno opremanje građevinskog zemljišta vrši u saradnji sa "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Budva. Takođe je pripreman tender za jedinične cijene koji bi dugoročno riješio pitanje izvođača za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, čije raspisivanje se očekuje u toku decembra 2016. godine (nije dostavljen dokaz o realizaciji navedene tenderske procedure).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Na osnovu evidencija Sekretarijata za investicije, utvrđeno je da je Opština tokom 2016. godine, zaključila šest ugovora sa opštinskim preduzećem "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. radi izvođenja radova na opremanju gradskog građevinskog zemljišta koji obuhvataju izgradnju fekalne kanalizacije i vodovoda na raznim lokacijama.

Planirani tender za jedinične cijene za komunalno opremanje građevinskog zemljišta neće biti raspisan do kraja 2017. godine.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 21 djelimično realizovana.**

22. Preporuka 22

Nalaz DRI: Ugovori o vršenju poslova stručnog nadzora zaključivani su bez sprovođenja procedure javne nabavke, a u pojedinim slučajevima ugovori o vršenju poslova stručnog nadzora nijesu uopšte zaključeni.

Preporuka: Opština Budva treba da u potpunosti poštuje odredbe Zakona o javnim nabavkama i da zaključenja Ugovora o izvođenju radova za opremanje građevinskog zemljišta i svih drugih nabavki roba, usluga i radova vrši u skladu sa uslovima, načinom i postupkom koji je propisan Zakonom o javnim nabavkama.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je na ime realizacije kapitalnih izdataka planirala iznos od 6.500.000,00€. Tokom 2016. godine, realizovan je iznos od 1.814.230,59€, odnosno 27,91% od plana. Uvidom u bazu podataka i na osnovu pregledanog uzorka, utvrđeno je da Opština tokom 2016. godine nije imala mnogo investicionih aktivnosti za koje bi bilo neophodno angažovanje nadzornog organa.

Na testiranom uzorku utvrđeno je da je Opština zaključila Ugovor o vršenju stručnog nadzora, nad izvođenjem radova na izgradnji pristupnog objekta za lice sa invaliditetom, u vrijednosti od 500,00€ sa uračunatim PDV-om, dok je za nadzor za radove na asfaltiranju Topliškog puta, čija je ukupna vrijednost radova 269.913,42€, angažovan interni nadzor, odnosno lice koje je zaposleno u Sekretarijatu za investicije i koje je ovjerilo okončanu situaciju.

Kao što je navedeno, Opština je tokom 2016. godine ugovore o komunalnom opremanju zaključivala samo sa opštinskim preduzećem "Vodovod i kanalizacija" doo, dok su radovi na komunalnom opremanju, koji bi zahtijevali angažovanje drugog izvođača, odloženi do raspisivanja i realizacije već pomenutog tendera.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 22 djelimično realizovana.**

23. Preporuka 23

Nalaz DRI: Revizijom je utvrđeno da je Opština ustupila nepokretnost u vrijednosti od 113.473,40€, što je suprotno članu 34 stav 3 Zakona o državnoj imovini, odnosno izvršila je ustupanje nepokretnosti bez saglasnosti Vlade.

Preporuka: Opština Budva treba da prilikom prodaje državne imovine poštuje odredbe Zakona o državnoj imovini.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Revizijom je utvrđeno da je Opština, na osnovu Odluka o prenosu prava na nepokretnosti radi formiranja urbanističkih parcela donešenih u prethodnom periodu, tokom 2016. godine zaključila 15 ugovora u vrijednosti 170.972,93€. Od navedenog, 11 ugovora u vrijednosti 154.869,38€ je zaključeno sa fizičkim licima, 3 ugovora u vrijednosti 10.237,00€ sa pravnim licima i po osnovu Odluke o razmjeni nepokretnosti zaključen je ugovor sa fizičkim licem u iznosu od 5.830,35€. Revizoru tokom revizije nije dat Zaključak Vlade Crne Gore o davanju prethodne saglasnosti o razmjeni nepokretnosti za ugovor UZZ br. 47/2016. godine u iznosu od 5.830,35€.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 23 djelimično realizovana.**

24. Preporuka 24

Nalaz DRI: Sredstva iz tekuće budžetske rezerve u 2014. godini, Opština nije trošila u skladu sa članom 53 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, kojim je propisano da se sredstva tekuće budžetske rezerve koriste za nepredviđene ili nedovoljno predviđene poslove koji se finansiraju iz budžeta. Izdaci koje je Opština realizovala na teret tekuće budžetske rezerve, u najvećem broju slučajeva, po svom karakteru ne čine nepredviđene izdatke koji se nijesu mogli unaprijed planirati.

Preporuka: Opština treba da poštuje odredbe Zakona o finansiranju lokalne samouprave i da sredstva tekuće budžetske rezerve koristi samo za nepredviđene ili nedovoljno predviđene poslove, a tekuće izdatke koji nemaju ovaj karakter evidentira na računima kojima pripadaju, a u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Opština je u 2016. godini nastojala da sredstva tekuće budžetske rezerve koristi za nepredviđene ili nedovoljno predviđene poslove, u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju lokalne samouprave (prilog: interna evidencija – pregled rješenja po korisnicima sredstava tekuće budžetske rezerve, na iznos od 190.541,94€).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Sredstva na računu 471 - Tekuća budžetska rezerva planirana su u iznosu od 200.000,00€, a realizovana u iznosu od 170.429,74€ odnosno 85,21% u odnosu na plan. Revizijom je utvrđeno da su isplate vršene po osnovu rješenja Predsjednika Opštine u prilogu kojih su zahtjevi fizičkih/pravnih lica. Pregledom dijela dokumentacije utvrđeno je da je Opština sredstva tekuće budžetske rezerve koristila za nepredviđene ili nedovoljno predviđene poslove, shodno čl. 53 Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 24 realizovana.**

25. Preporuka 25

Nalaz DRI: Revizijom je utvrđena nepravilna evidencija izdataka u materijalno značajnom iznosu na gotovo svim računima, na nivou grupe i sintetike.

Preporuka: Opština treba da evidenciju izdataka vrši na računima predviđenim Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Opština Budva se izjasnila da je preporuka ispoštovana.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Na računu **412 – ostala lična primanja** evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: zimnicu, stanovanje i odvojeni život, prevoz, naknade skupštinskim poslanicima, akademijske dodatke, jubilarne nagrade, otpremnine i ostale naknade.

Revizijom je utvrđeno da je Opština Budva tokom 2016. godine isplatila iznos od 60.805,00€ na ime jednokratne pomoći zaposlenima. Evidentiranje navedenih izdataka nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština. Navedeni iznos trebalo je evidentirati u okviru grupe računa 431 – transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

Takođe, revizijom je utvrđeno da je sa ove grupe računa izvršila isplatu dobavljaču NVU Institut internih revizora Crne Gore za usluge izrade Izvještaja o procjeni nekretnina. Uvidom u bazu podataka utvrđeno je da je za usluge izrade Izvještaja, tokom 2016. godine opština Budva isplatila iznos od 2.100,00€. Navedene iznose trebalo je evidentirati u okviru grupe računa 414 – rashodi za usluge.

Na računu **413 – rashodi za materijal** evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: materijal, energiju, gorivo i ostale vrste materijala.

Revizijom je utvrđeno da je Opština tokom 2016. godine na ime nabavke rezervnih djelova i održavanje motornih vozila u njenom vlasništvu isplatila ukupno 10.315,84€. Navedeni iznos trebalo je evidentirati u okviru grupe računa broj 415 – rashodi za tekuće održavanje.

Na računu **414 – rashodi za usluge** evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: službena putovanja, reprezentaciju, komunikacione usluge, bankarske usluge i negativne kursne razlike, usluge prevoza, advokatske, notarske i pravne usluge, konsultantske usluge, projekte i studije, usluge stručnog usavršavanja kao i ostale usluge.

Revizijom je utvrđeno da je Opština tokom 2016. godine na ime donacije izvršila plaćanje u iznosu od 350,00€ pravnom licu „European capital advisors management“ d.o.o. iz Podgorice na osnovu Zahtjeva za uplatu donacije za mjesec novembar 2016. godine, a shodno zaključenom Ugovoru (br: 001-2258/1 od 27.09.2016. godine). Predmet Ugovora je realizacija programa „Crna Gora u ritmu Evrope“ za djecu sa područja opštine Budva koja se uključe u realizaciju ovog programa osnovnog i srednješkolskog uzrasta, a za koje je obezbijedena besplatna obuka. Uvidom u bazu podataka utvrđeno je da je tokom 2016. godine Opština po ovom osnovu isplatila samo navedeni iznos od 350,00€. Navedeni iznos trebalo je evidentirati u okviru grupe računa 431 – transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

Na računu **415 – rashodi za tekuće održavanje** evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: izdatke koji su namijenjeni održavanju javne infrastrukture, građevinskih objekata i opreme u ispravnom stanju.

Revizijom je utvrđeno da je Opština izvršila plaćanja i za izvršene geodetske usluge - snimanje traženih pozicija preduzeću „Geopromet“ d.o.o. Podgorica u iznosu od 892,50€ na osnovu dostavljene fakture broj 126/16 od 26.07.2016. godine. Navedeni iznos trebalo je evidentirati u okviru grupe računa 414 – rashodi za usluge.

Na računu **419 – ostali izdaci** evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: izdatke po osnovu isplata ugovora o djelu, troškove sudskih postupaka, izradu i održavanje softvera, osiguranje, kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama, komunalne naknade, takse i ostali izdaci. Revizijom je utvrđeno da je Opština tokom 2016. godine u okviru grupe računa 419 – ostali izdaci evidentirala i isplatu po osnovu izvršnog rješenja broj IV909/2016 od 16.05.2016. godine na osnovu kojeg je izvršena prinudna naplata (539,90€) posredstvom Javnog izvršitelja za usluge prevoza koje je opštini Budva izvršilo pravno lice „Mediterranean express“ d.o.o. Navedeni iznos trebalo je evidentirati na računu 4145 – usluge prevoza

Na računu **421 – prava iz oblasti socijalne zaštite** evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na izdatke kojima se rješavaju pitanja socijalne zaštite pojedinaca ili većeg broja fizičkih lica, a realizuju se kroz: dječije dodatke, boračko-invalidsku zaštitu, materijalno obezbjeđenje porodica, porodijska odsustva, tuđu njegu i pomoć, ishranu djece u predškolskim ustanovama i izdržavanje šticećenika u domovima, kao i ostala prava iz oblasti socijalne zaštite.

Revizijom je utvrđeno da je Opština shodno Sporazumu¹⁸ koji je zaključila sa Opštinskom organizacijom Crvenog krsta isplatila iznos od 21.636,00€ koji se odnosi na isplate za izvršene usluge geronto domaćica. Navedeni iznos trebalo je evidentirati u okviru grupe računa 431 – transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

Na računu **422 – sredstva za tehnološke viškove** evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na izdatke za tehnološke viškove koji se isplaćuju kroz: garantovane zarade, otpremnine za tehnološke viškove, dokup staža i ostale vidove zaštite koji su u funkciji socijalnog zbrinjavanja lica koja su proglašena tehnološkim viškom. Revizijom je utvrđeno da je Opština tokom 2016. godine vršila isplatu otpremnine na osnovu sporazuma o prestanku radnog odnosa u ukupnom iznosu od 46.401,02€ sa pripadajućim porezima i doprinosima. Navedeni iznos trebalo je evidentirati u okviru računa 4125 – otpremnine.

Na računu **431 – transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru** evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja bez odgovarajućeg činjenja protivusluge, a koja su vezana za učesnike u javnoj potrošnji, nosioce javne potrošnje, nevladin sektor i pojedince, pod uslovom da nemaju komercijalni karakter.

Revizijom je utvrđeno da je opština Budva u okviru grupe računa izvršila plaćanja zakupa zemljišta shodno Ugovoru o zakupu zemljišta kao i da je po tom osnovu tokom 2016. godine isplatila zakupodavcu „Jaz – Mrčevo polje“ d.o.o. iznos od 49.999,98€ na ime zakupa zemljišta. Navedeni iznos trebalo je evidentirati u okviru grupe računa 417 – renta, na računu 4173 – zakup zemljišta.

Provjerom evidencije izdataka u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, u postupku revizije utvrđeno je postojanje nepravilne evidencije, ali u manjoj mjeri u odnosu na stanje prikazano u Izvještaju o reviziji Završnog računa Budžeta Opštine Budva za 2014. godinu (DRI broj: 40112-051-177/38 od 23.10.2015. godine).

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 25 djelimično realizovana.**

¹⁸ Sporazum o realizaciji i finansiranju lokalnog javnog rada "Njega starih lica u Budvi" za period 01.01.2016. do 31.12.2016. godine

26. Preporuka 26

Nalaz DRI: Opština Budva kreditno se zadužila i dala garancije u iznosu od **77.114.022,26€**. Stanje kredita (bez garancija) na dan 31.12.2013. godine iznosio je 67.444.562,25€, a u toku 2014. godine Opština je otplatila kredite u iznosu od 640.162,26€, tako da je stanje kredita (bez garancija) na kraju 2014. godine iznosilo 67.841.656,73€ (za pojedine kredite je izvršeno kapitalizovanje kamata). Revizijom je utvrđeno da je Opština Budva zaključivala ugovore o kreditu ili preuzimanju duga bez saglasnosti Vlade ili nije prezentirala državnom revizoru saglasnost Vlade na uvid.

Preporuka: Opština treba da shodno članu 57 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članovima 60-64 Zakona o finansiranju lokalne samouprave prilikom zaduživanja pribavi saglasnost Vlade CG i Skupštine Opštine i odluku o zaduživanju objavi u "Službenom listu Crne Gore".

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je u 2016. godini vršila otplatu obaveza po ugovorima o kreditu koji su zaključeni u prethodnom periodu (do kraja 2014. godine), dok u 2015. i 2016. godini nije imala nova dugoročna kreditna zaduženja, za koja bi bila u obavezi da, shodno članu 57 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, pribavi prethodnu saglasnost Vlade CG.

Međutim, Skupština Opštine Budva je donijela Odluku o kreditnom zaduženju br. 0101-268/1 od 23.06.2015. godine, po kojoj se Opština zadužuje za iznos od 4.314.570,38€ zbog potrebe **reprograma ranije zaključenog kredita**. Na osnovu navedene Odluke o kreditnom zaduženju Opština je 18.03.2011. godine zaključila Aneks 2 Ugovora o dugoročnom kreditu, kreditna partija 00-411-01000455.2 sa Komercijalnom bankom AD Budva. Aneks 2 navedenog ugovora zaključen je na iznos od 2.056.480,74€, a Opština se obavezala da isti vrati do 31.05.2020. godine, uz kamatnu stopu od 5,90% na godišnjem nivou.¹⁹

S obzirom da se navedeno kreditno zaduženje odnosilo na reprogram duga po ranije zaključenom ugovoru o kreditu kod Komercijalne banke AD Budva, Opština nije bila u obavezi da pribavi prethodnu saglasnost Vlade, dok je Skupštine Opštine donijela Odluku o zaduženju.

Pregled obaveza po kreditima na dan 31.12.2015. godine i 31.12.2016. godine, kao otplate istih u toku 2016. godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

Banka	ugovor br.	datum ugovora	Ugovoreni iznos	Stanje duga na dan 31.12.2015.	povećanje	otplata kredita u 2016.godine	Stanje duga na dan 31.12.2016.
Atlas banka	505601-289345	6.6.2014	500.000,00	345.983,27	0,00	166.338,08	179.645,19
Montenegro banka	KR2011/6823	20.12.2011	1.100.000,00	343.750,00	0,00	275.000,00	68.750,00
Komercijalna banka Bd	Ug. O kreditu 00411-0100455.2, Anex 1,	Ug. Od 18.3.2011; Anex1 od 20.12.2012. i Anex 2 od 28.10.2015.	2.056.480,74	2.045.440,46	0,00	475.037,00	1.570.403,46
Investiciono raz. Fond	41102004130	6.8.2012	710.000,00	587.844,72	0,00	213.649,59	374.195,13
S Lizing	šest ugovora	06.10.2014.	54.280,02	27.704,76	0,00	11.112,13	16.592,63
Domaći krediti:			4.420.760,76	3.350.723,21	0,00	1.141.136,80	2.209.586,41
Ministarstvo finansija	001-1844/ i 06/910/1	11.5.2006	545.426,57	428.549,44	0,00	0,00	428.549,44
Ministarstvo finansija	001-1845/1 i Anex 001-4052/1	11.05.2006. i 06.11.2008	102.559,76	102.559,76	0,00	0,00	102.559,76
dbfo Ugovor i Sporazum	001-1814/1	08.07.2009.	65.597.281,60	64.521.038,96	0,00	0,00	64.521.038,96
Inostrani krediti:			66.245.267,93	65.052.148,16	0,00	0,00	65.052.148,16
Ukupno krediti:			70.666.028,69	68.402.871,37	0,00	1.141.136,80	67.261.734,57

¹⁹ Kamata po navedenom kreditu u ranijem periodu, tj. od datuma zaključenja Ugovora nije plaćana, već je vršena njena kapitalizacija i ista uključivana u ukupan iznos duga po kreditu.

Stanje duga po kreditima na dan 31.12.2016. godine iznosi 67.261.734,57€, a Opština sa malim zakašnjenjima vrši otplatu obaveza po domaćim kreditima, dok obaveze po ino kreditima **nije izmirivala** tokom 2016. godine.

Opština u 2015. i 2016. godini nije imala nova kreditna zaduženja, pa stoga nije pribavljala saglasnost Vlade.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 26 realizovana.**

27. Preporuka 27

Nalaz DRI: Opština je u Izvještaju o budžetskom zaduženju – Obrazac BUZ iskazala zaduženja po osnovu izdatih garancija u iznosu od 2.444.168,45€, a obaveze po izdatim garancijama na kraju 2014. godine iskazane su u iznosu od 54.068,38€. Međutim, u postupku revizije utvrđeno je da je Opština Budva izdala garancije u iznosu od 9.298.844,78€, a koje se odnose na: Garanciju za WTE Desalinizacija morske vode (Hypo Alpe Adria banka) iznos od 5.672.399,47€, Garancija za TOB CO (HTP Budvanska rivijera) iznos od 3.514.194,19€ i Garancija za Komunalno stambeno Budva (Komerrijalna banka AD Budva) iznos od 112.251,12€ (otplaćena u 2014. godini). Na osnovu prezentirane dokumentacije nije se moglo utvrditi kolike su obaveze Opštine po osnovu izdatih garancija na dan 31.12.2014. godine.

Preporuka: Opština treba da vrši izdavanje garancija u skladu sa članom 62 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, članom 57 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i članom 141 Uputstva o radu trezora, da izdaje garancije samo za svrhu finansiranja kapitalnih investicija ili radi kupovine kapitalnih sredstava, a da prilikom davanja garancija obavezno pribavi saglasnost Vlade i Skupštine Opštine.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se izjasnio da tokom 2016. godine nije davao garancije (prilog: Izvještaj iz kreditnog registra CBCG).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština u Izvještaju o budžetskom zaduženju – Obrazac BUZ za 2016. godinu nije iskazala zaduženja po osnovu izdatih garancija.

Revizijom je utvrđeno da je Opština izdala garancije u vrijednosti od **10.648.844,78€**, da se sve izdate garancije odnose se na period do 2014. godine, a značajan dio njih nije dostavljen na uvid u postupku revizije završnog računa za 2014. godinu i nije bio evidentiran u Kreditnom registru CB.

Opština nije u 2016. godini izdavala nove garancije preduzećima i drugim pravnim licima, a izvršila je otplatu garancije date FK Mogren kod Atlas banke (potvrda Atlas banke br. 7974/16 od 31.12.2016. godine kojom se potvrđuje da je Opština izmirila obaveze po Ugovoru o jemstvu broj 528/1 od 29.04.2011. godine) i garanciju za „WTE Desalinizacija morske vode“ d.o.o. kod Hypo Alpe Adria banka (dostavljen izvod otvorenih stavki na 31.12.2016. godine, međutim nije dostavljena potvrda da je dug izmiren).

Takođe, Opština je u toku 2016. godine vršila otplatu garancija za „TOB CO“ d.o.o. a revizoru nijesu prezentirani podaci na osnovu kojih bi se utvrdilo kolike su preostale obaveze po osnovu navedene garancije (garancija izdata na iznos od 3.514.194,19€).

Na osnovu navedenog proizilazi da Opština Budva nije izdavala nove garancije u toku 2015. i 2016. godine.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 27 realizovana.**

28. Preporuka 28

Nalaz DRI: Opština je preuzela obavezu otplate duga po Ugovoru o kreditu koji je „TOB CO“ d.o.o zaključila sa Prvom bankom Crne Gore, a kasnije i potpisala Ugovor o jemstvu sa HTP Budvanska rivijera na iznos od 3.514.194,19€, Ugovor o solidarnom jemstvu za vraćanje kredita za desalinizaciju morske vode sa Hypo alpe adria Development d.o.o. na iznos od 5.300.000,00€, bez saglasnosti Vlade CG i SO Budva, što je suprotno članu 40 Zakona o Budžetu (koji je važio u momentu davanja garancija).

Opština je izdala garanciju za “TOB CO” d.o.o suprotno članu 14 Uputstva o radu trezora i članu 62 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, kojim je propisano da se opština može dugoročno zaduživati i davati garancije samo za svrhu finansiranja kapitalnih investicija ili radi kupovine kapitalnih sredstava.

Preporuka: Opština treba da prije donošenja odluke o davanju garancija izvrši procjenu kreditnog rizika, i da izdaje garancije samo privrednim društvima koja redovno izmiruju obaveze prema državi i čiji finansijski izvještaji i poslovna politika garantuju uredno izmirivanje kreditnih obaveza, kako se garancije ne bi realizovale na teret budžeta Opštine.

Izveštaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Na osnovu podataka iz Kreditnog registra Centralne banke i podataka iz Kataloga propisa – Opštinski propisi utvrđeno je da Opština Budva **nije donosila odluke i davala garancije po dugoročnim kreditima u 2015. i 2016. godini.**

Revizijom je utvrđeno:

- da je SO Budva donijela Odluke o davanju saglasnosti na Odluku Savjeta JU „Grad teatar“ Budva o kreditnom zaduženju br. 0101-269/1 od 23. juna 2015. godine na iznos od 250.000,00€ (kratkoročni kredit). S obzirom da je JU „Grad teatar“ u 2015. godini bila potrošačka jedinica Budžeta Opštine, Odlukom je predviđeno da Ugovor o kreditu potpiše Predsjednik Opštine i Direktor JU „Grad teatar“. Opština je u vezi navedenog kreditnog zaduženja potpisala i Ugovor o jemstvu br. 01-1741/15-1 od 29.06.2015. godine sa Universal Capital Bank, **a krajnji rok za vraćanje kredita bio je 31.10.2015. godine;**
- da je SO Budva 28.12.2015. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na kreditno zaduženje „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Budva, br. 0101-655/1 na iznos od 1.000.000,00€, radi refinansiranja obaveza po osnovu Ugovora o solidarnom jemstvu broj 646/10 od 29.06.2015. godine;
- da je SO Budva 19.05.2016. godini donijela Odluku o davanju saglasnosti na Odluku savjeta Javne ustanove „Grad teatar“ Budva o kreditnom zaduženju br. 0101-178/1, na iznos od 500.000,00€ sa rokom vraćanja kredita do kraja 2016. godine. Opština po navedenom kreditu nije davala garanciju.

Opština u 2015. i 2016. godini nije davala garancije po dugoročnim kreditima, pa je samim tim izbjegla mogućnost da naplata garancija padne na teret Budžeta Opštine.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 28 realizovana.**

29. Preporuka 29

Nalaz DRI: Opština ne vodi evidenciju obaveza u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore, vanbudžetskih fondova i budžeta opština na klasi 2, tako da se u postupku revizije nijesmo mogli uvjeriti u tačnost iskazanih podataka o neizmirenim obavezama.

Preporuka: Opština treba da evidenciju o budžetskom zaduženju sačini u skladu sa Pravilnikom o načinu dostavljanja i sadržaju podataka o prihodima, rashodima i budžetskom zaduženju jedinica lokalne samouprave. Evidenciju o neizmirenim obavezama treba voditi u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Crne Gore, vanbudžetskih fondova i budžeta opština.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

U Izvještaju o neizmirenim obavezama evidentirane su neizmirene obaveze Opštine na kraju 2015. i 2016. godine. Navedeni podaci obuhvatali su i javne ustanove i preduzeća koji su tokom 2015. godine bile potrošačke jedinice budžeta, a tokom 2016. godine su izdvojene iz budžeta. Pregled neizmirenih obaveza na kraju 2015. i 2016. godine dat je u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Vrsta neizmirene obaveze	Stanje neizmirenih obaveza opštine na kraju IV kvartala 2015	Stanje neizmirenih obaveza opštine na kraju IV kvartala 2016
I	Obaveze za tekuće rashode	14.645.018,15	10.533.021,64
	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	6.935.347,73	5.242.556,88
	Obaveze za ostala lična primanja	483.531,78	503.527,30
	Obaveze za ostale tekuće rashode	7.226.138,64	4.786.937,46
II	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	70.503,54	41.432,39
III	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima, N	1.298.409,18	377.517,59
IV	Obaveze za kapitalne izdatke	16.647.082,94	12.693.169,89
V	Obaveze po pozajmicama i kreditima	5.970.045,06	9.287.932,11
a)	glavnica	5.397.105,85	8.266.061,13
b)	kamata	572.939,21	1.021.870,98
VI	Obaveze iz rezervi	92.528,62	85.276,73
UKUPNE NEIZMIRENE OBAVEZE (I+II+III+IV+V+VI)		38.723.587,49	33.018.350,35

Uvidom u evidenciju na osnovu koje je sastavljen Izvještaj o neizmirenim obavezama za 2016. godinu (obrazac NEO) i pregledom dijela izvršenih plaćanja utvrđeno je:

- Opština u izvještaju za 2015. i 2016. godinu nije evidentirala obaveze prema „WTE – Otpadne vode” d.o.o. Budva koje se odnose na troškove upravljanja, po dbf ugovoru, jer su isti osporeni od strane Opštine, pa je pokrenut sudski spor između ugovarača pred Privrednim sudom u Podgorici.
- Opština nije evidentirala obavezu prema Fondu za obeštećenje na osnovu prodaje imovine u 2016. godini u iznosu od 39.862,43€;
- Opština je u izvještaju za 2015. i 2016. godinu²⁰ kao neizmirenu obavezu evidentirala cjelokupan iznos po osnovu ugovora o reprogramu, iako je isti zaključen na period od 5 godina. Opština je trebala, kao neizmirenu obavezu po osnovu reprograma, evidentirati dospjeli a neotplaćeni dio, a u napomenama naglasiti koliko iznosi preostala obaveza po osnovu reprograma.

Opština vrši evidentiranje novonastalih obaveza u Glavnu knjigu, ali je i dalje prisutan problem sa obavezama iz ranijeg perioda, koje nijesu bile evidentirane kao neizmirena obaveza na kraju izvještajnog perioda, a koje se naplaćuju prinudnim putem. Navedeno dovodi do evidentiranja otplate obaveza koje nijesu bile prikazane u Izvještaju o neizmirenim obavezama. Na osnovu navedenog, još uvijek se nije moguće uvjeriti u tačnost iskazanih obaveza na kraju izvještajnog perioda.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da Preporuka 29 nije realizovana.

²⁰ Stanje neizmirenih obaveza po osnovu reprograma poreskog duga je na kraju 2015.godine iskazano u iznosu od 8.124.922,32€ koji će se, shodno reprogramu izmiriti u periodu od 2016-2020.godine. Stanje neizmirenih obaveza po osnovu reprograma poreskog duga je na kraju 2016.godine iskazano u iznosu od 6.434.701,26€ koji će se shodno reprogramu izmiriti u periodu od 2017-2020.godine.

30. Preporuka 30

Nalaz DRI: Opština ne obezbjeđuje potpunu elektronsku evidenciju pokretne i nepokretne imovine koju koristi, stoga se državni revizor nije mogao uvjeriti u tačnost prikazanih podataka u Izvještaju o popisu imovine.

Preporuka: Opština treba da elektronsku evidenciju osnovnih sredstava uskladi sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, odnosno uspostavi evidenciju imovine po kategorijama i grupama. Elektronska evidencija osnovnih sredstava Opštine treba da bude potpuna, odnosno ista treba da obuhvati svu pokretnu i nepokretnu imovinu. Za svu imovinu treba unijeti nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost, kao i izvršiti procjenu imovine koju koristi a koja nema knjigovodstvenu vrijednost.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Sektor za trezor i računovodstvo izjasnio se da je postojeća elektronska evidencija usklađena sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, odnosno uspostavljena je evidencija imovine po kategorijama i grupama (nije dostavljen dokaz).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

- Opština vodi evidenciju imovine na modifikovanoj osnovi, u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, odnosno na klasi 0.
- Opština je uspostavila elektronsku evidenciju osnovnih sredstava koja je usklađena sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, odnosno imovina je razvrstana po kategorijama i grupama.
- Elektronska evidencija prikazuje nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost. Međutim, elektronska evidencija osnovnih sredstava Opštine nije potpuna, odnosno, ne obuhvata nepokretnu imovinu.
- Rješenje o imenovanju Komisije za popis donešeno je u 2017. godini, a rok za obavljanje popisa je 31.03.2017. godine, odnosno kasnije od propisanog roka za dostavljanje podataka o pokretnim i nepokretnim stvarima organu uprave nadležnom za poslove imovine (kraj februara tekuće godine za prethodnu godinu - član 50 Zakona o državnoj imovini)
- Nije izvršen i dostavljen popis stanja na žiro računima Opštine, koji su sastavni dio konsolidovanog računa trezora, na dan 31.12.2016. godine

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 30 djelimično realizovana.**

31. Preporuka 31

Nalaz DRI: Opština nije dostavila podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini organu opštine nadležnom za poslove imovine, odnosno Sekretarijatu za zaštitu imovine (član 50 Zakona o državnoj imovini) na propisanim obrascima: PS-1, PS-2, NS-1 NS-2 (član 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini).

Preporuka: Opština treba da dostavlja podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini organu opštine nadležnom za poslove imovine, odnosno Direkciji za imovinu (član 50 Zakona o državnoj imovini) na propisanim obrascima: PS-1, PS-2, NS-1 NS-2 (član 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini).

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Sekretarijat za zaštitu imovinu izjasnio se da javne ustanove i preduzeća nijesu dostavljali Izvještaj o popisu pokretne i nepokretne imovine, pa samim tim nije uspostavljen registar pokretne i nepokretne imovine (prilog: dostavljeni su dopisi koje je Sekretarijat za zaštitu imovine uputio javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Opština, za dostavljanje izvještaja o popisu pokretne i nepokretne imovine, na propisanim obrascima i u propisanim rokovima).

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština nije u skladu sa čl. 50 Zakona o državnoj imovini dostavila podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima Sekretarijatu za zaštitu imovine, u predviđenom roku do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na propisanim obrascima: PS-1, PS-2, NS-1 NS-2 (član 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini), a nije ih dostavila ni tokom postupka kontrolne revizije. Sekretarijat za zaštitu imovine, shodno članu 51 Zakona o državnoj imovini, nije dostavio podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini Upravi za imovinu Crne Gore do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu, a nije ih dostavio ni tokom trajanja postupka revizije. Sekretarijat za zaštitu imovine nema ustrojen registar pokretne i nepokretne imovine Opštine kao ni evidenciju imovine koju koriste preduzeća čiji je osnivač opština Budva.

Revizijom je utvrđeno da se Sekretarijat za zaštitu imovine, shodno članu 50 Zakona o državnoj imovini, obratio pojedinačnim zahtjevima javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Opština za dostavljanje podataka o pokretnim i nepokretnim stvarima koje koriste, radi vođenja registra nepokretnosti do kraja februara tekuće za prethodnu godinu. Tražene podatke su u roku dostavili samo:

- „Parking servis Budva“ d.o.o. (br: 02-3268/2 od 28.02.2017. godine) i to podatke o pokretnoj imovini na obrascu PS1.
- Društvo za konsalting i inženjering „Budva – Sveti Stefan – Petrovac“ d.o.o. Budva (br: 01-300/1 od 14.02.2017. godine) na propisanim obrascima PS1, PS2, NS1 i NS2.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 31 nije realizovana.**

32. Preporuka 32

Nalaz DRI: Pored revizije javnih nabavki izvršenih u 2014. godini, izvršenom revizijom na pozicijama 441 - kapitalni izdaci (str. 53 – 55 Izvještaja) i 463 – otpлата obaveza iz prethodnog perioda (str. 59 – 64 i 67 – 74 Izvještaja) utvrđeno je nepoštovanje Zakona o javnim nabavkama, odnosno, sklapanje ugovora bez javnog oglašavanja i slaba nadzorna funkcija ili nepostojanje nadzorne funkcije nad realizacijom zaključenih ugovora.

Preporuka: Opština treba da sačini Plan javnih nabavki na osnovu realnih potreba i mogućnosti i da u Planu javnih nabavki evidentira samo nabavke roba, usluga i radova koje će se realizovati tokom godine.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Služba za javne nabavke se izjasnila da su preporuke koje je dala DRI u smislu racionalizacije planiranja i trošenja sredstava u cjelosti uvažene, na način što je ukupna vrijednost javnih nabavki za 2015. godinu iznosila 14.167.500,00€, a za 2016. godinu ta vrijednost je duplo smanjena, odnosno iznosila je 7.004.600,00€.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je od planiranih 172 postupka javnih nabavki ukupne vrijednosti 7.004.600,00€ realizovala nabavku roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.305.547,65€ sa uračunatim PDV-om (**18.64% u odnosu na Plan**), posredstvom 231 postupka i to: 17 kroz otvoreni postupak, 13 primjenom šopinga i 201 postupak neposrednim sporazumom. Pregled javnih nabavki Opštine prema vrstama postupaka dat je u sljedećoj tabeli:

Vrsta postupka	Plan	Vrijednost - Plan	Izvještaj	Vrijednost - Izvještaj
Otvoreni postupak	133	6.638.800,00	17	1.031.613,75
Šoping	39	365.800,00	13	95.089,94
Neposredni sporazum	0	0,00	201	178.843,96
Ukupno:	172	7.004.600,00	231	1.305.547,65

Na osnovu prezentiranih podataka utvrđeno je da postoje značajna odstupanja između planiranih i realizovanih javnih nabavki.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 32 nije realizovana**.

33. Preporuka 33

Nalaz DRI: Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na realizaciju postupka javne nabavke utvrđeno je nepoštovanje ugovorom predviđenih rokova, posebno kod ugovora čiji je predmet – izvođenje radova. Opština je prilikom zaključivanja ugovora koji se odnose na izvođenje radova kao rok za završetak radova navodila period od 20 do maximum 60 dana, a uvidom u ispostavljene (privremene) situacije utvrđeno je da su situacije ili okončana situacija ispostavljene nakon perioda od pola godine i duže, pri čemu postoje radovi koji još uvijek nijesu završeni.

Preporuka: Opština treba da dosljedno primjenjuje odredbe Zakona o javnim nabavkama u svim slučajevima, da u pozivu za javno nadmetanje odredi realan rok za izvođenje i završetak predmetnih radova i da obezbijedi adekvatan nadzor tokom realizacije zaključenih ugovora.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice²¹:

- Ugovori za nabavku roba su zaključeni na period od godinu dana, odnosno do utroška ugovorenog iznosa;
- U pregledanoj dokumentaciji iako je predviđeno Ugovorima, ne postoji Zapisnik o primopredaji isporučene robe;

²¹ Pregledom dokumentacije kod 11 otvorenih postupaka i 5 šoping postupaka: 001-343/6 – Nabavka kancelarijskog materijala; 001-344/6 – Održavanje gradske infrastrukture i javne rasvjete; 001-345/6 – Održavanja i čišćenje službenih prostorija; 001-388/6 – Nabavka rezervnih djelova za službena vozila; 001-629/6 – Asfaltiranje oštećenog kolovoza; 001-750/6 – Radovi na održavanju atmosferskih kanala; 001-969/6 – Rekonstrukcija javne rasvjete na dijelu Jadranske magistrale od HTL Park do Cetinjske magistrale; 001-978/10 – Radovi na asfaltiranju Topliškog puta i dijela kraka Topliški put-Žuta greda do magistrale, asfaltiranje autobusnog stajališta u Rafailovićima i asfaltiranje ulice kod hotela Residence u Podličku; 001-1248/1 – nabavke robe za kafe kuhinju; 001-1338/6 – nabavka licence za Microsoft proizvode; 001-3753/5 – Rekonstrukcija raskrsnice kod Crkve Svetog Toma u Petrovcu; 16-81/1 – Izgradnja pristupnog puta za lice sa invaliditetom; 16-100/1 – Hemijsko tretiranje palmi; 16-148/1 – Nabavka stručnog nadzora nad izvođenjem radova na rekonstrukciji javne rasvjete na dijelu Jadranske magistrale od HTL Park do Cetinjske magistrale; 16-156/1 – Nabavka rezervnih djelova za specijalna vatrogasna vozila; 16-182/1 – Radovi na održavanju atmosferskih kanala

- Kod Ugovora koji se odnose na izvođenje radova, izvođač nije uvođen u posao u roku koji je određen Ugovorom (najčešće 8 dana od dana zaključenja Ugovora);
- Kod Ugovora koji se odnose na izvođenje radova, rok za završetak radova je od 30 do 60 dana od dana zaključenja Ugovora;
- Izvođač radova nije izveo radove u predviđenom roku ili su radovi u postupku revizije još uvijek bili u toku;
- u slučajevima kad je Opština bila u obavezi da imenuje nadzorni organ, ne postoji Rješenje o imenovanju osobe koja je ovlaštena za nadzor nad izvedenim radovima;
- kod radova koji su završeni, ne postoji Rješenje o imenovanju komisije za kvantitativni i kvalitativni prijem radova kao ni Zapisnik o primopredaji radova.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 33 nije realizovana.**

34. Preporuka 34

Nalaz DRI: Prilikom nabavke i ugradnje fasadne rasvjete (koja je postavljena na bedemima Starog grada), Zapisnik o primopredaji zaključen je u maju 2015. godine iako je u skladu sa zaključenim ugovorom Opština bila u obavezi da isti zaključi u roku od 30 dana od dana porudžbe kada je i predviđena isporuka predmetne nabavke. Kao prilog zapisniku nije prezentirana otpremnica.

Opština je tokom 2014. godine imala dva postupka koja uglavnom obuhvataju nabavku iste robe, i to: nabavku svijetlećeg mobilijara i nabavku svijetlećih ukrasa za novogodišnje ukrašavanje grada. S obzirom da na uvid nije data propratna dokumentacija (zapisnik o primopredaji robe, otpremnica, itd.) koja se odnosi na novogodišnje ukrašavanje grada, a da je isto obavljeno prije zaključenja ugovora, u postupku revizije nije bilo moguće utvrditi da li je nabavljena roba i isporučena.

Kod otvorenog postupka javne nabavke metalne ograde (1250m) nije dat na uvid zapisnik o primopredaji (sa propratnom otpremnicom) koja potvrđuje da je isporučena ugovorom predviđena nabavka metalne ograde.

Preporuka: Opština treba da prilikom realizacije ugovora obezbijedi potpunu dokumentaciju (zapisnik o primopredaji, otpremnica i sl.) koja će služiti kao dokaz da je roba koja je predmet nabavke stvarno i isporučena i da posjeduje sve karakteristike po količini i kvalitetu koje su tražene pozivom za javno nadmetanje i tenderskom dokumentacijom.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Pregledom dokumentacije navedene na str. 41 Preliminarnog izvještaja (fusnota 21), utvrđeno je da Opština prilikom realizacije Ugovora ne obezbjeđuje prateću dokumentaciju (otpremnice, prijemnice, zapisnike o primopredaji roba, radova i usluga) koja služi kao dokaz da je predmet nabavke stvarno ispučen i da posjeduje sve karakteristike po količini i kvalitetu koje su tražene pozivom za javno nadmetanje i tenderskom dokumentacijom.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 34 nije realizovana.**

35. Preporuka 35

Nalaz DRI: Uvidom u bazu podataka utvrđeno je da je Opština tokom 2014. godine dva puta isplatila ugovoreni iznos za izvršene usluge revizije (plaćanja sa računa: 4711 – Tekuća rezerva (21.07.2014. godine.)

Preporuka: Opština treba da preduzme aktivnosti na jačanju unutrašnjih kontrola, a posebno nadzorne funkcije, kako bi minimizirala rizike od pogrešnog postupanja (mogućnost duplog plaćanja istih faktura).

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Na testiranom uzorku nijesu utvrđene nepravilnosti koje ukazuju na to da su ugovoreni iznosi po istom osnovu plaćani više puta.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da je **Preporuka 35 realizovana.**

36. Preporuka 36

Nalaz DRI: Članom 117 Zakona o javnim nabavkama određeno je da je naručilac dužan da vodi evidenciju sprovedenih postupaka javnih nabavki i da vodi evidenciju zaključenih ugovora o javnim nabavkama. Revizijom je utvrđeno sljedeće:

U obrascu A o dodijeljenim javnim nabavkama Opština je evidentirala i Ugovor za usluge održavanja higijene čija je ukupna ugovorena vrijednost od 29.988,00€, a koji je zaključen u februaru 2015. godine.

U obrascu B o dodijeljenim javnim nabavkama male vrijednosti (šoping) evidentiran je i Ugovor o izvođenju radova (krečenje kancelarija) na iznos od 19.971,79€ koji je zaključen 23.02.2015. godine.

U obrascu C nijesu evidentirana sva plaćanja koja su realizovana neposrednim sporazumom. Revizijom su utvrđena plaćanja koja su realizovana neposrednim sporazumom a nisu evidentirana u izvještaju i to prema: za nabavku avio karata (28.842,00€), „Službeni list CG” (3.112,00€), za kurseve stranog jezika (5.040,00€), za usluge (11.156,00€), konsultanske usluge (4.990,00€), medijske usluge (17.850,00€), nabavka opreme (9.836,00€), uklanjanje bespravno postavljenih objekata (9.810,00€), kao ni plaćanja za hotelske usluge (preko 50.000,00€) i geodetske usluge (preko 13.000,00€). Navedeno je uticalo da podaci iskazani u obrascu C nijesu tačni, kao ni iskazani limiti utvrđeni čl. 30 Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka: Opština treba da vodi evidenciju svih javnih nabavki sprovedenih neposrednim sporazumom u skladu sa članom 117 Zakona o javnim nabavkama i vodi računa da ukupna vrijednost ovih nabavki ne prelazi limite utvrđene članom 30 Zakona.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Opština je u Obrascu C o dodijeljenim javnim nabavkama primjenom neposrednog sporazuma, evidentirala 201 postupak ukupne vrijednosti 178.843.96€ što čini 16.59% ukupnog izvršenog godišnjeg budžeta za javne nabavke koji je u 2016. godini iznosio 1.077.910.52€. Navedeno je u suprotnosti sa članom 30 tada važećeg Zakona o javnim nabavkama kojim je određeno da ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma ne može da prelazi 7%

izvršenog budžeta za javne nabavke naručioca u prethodnoj godini, ukoliko budžet za javne nabavke iznosi preko 800.000 EUR-a.

Članom 30 Zakona o javnim nabavkama određeno je da „postupak javne nabavke neposrednim sporazumom uređuje naručilac posebnim aktom“.

Opština je donijela Pravilnik o sprovođenju postupka javne nabavke neposrednim sporazumom Broj 001-3972/1 od 31.12.2015. godine. Međutim, Opština nije u svim slučajevima nabavke roba, usluga i radova čija je vrijednost iznad 250,00€ sprovodila proceduru nabavke određenu Pravilnikom (nije pribavljala ponude, nije zahtjeve za dostavljanje ponuda objavljivala na internet stranici, nije zaključivala ugovore o nabavci).

Takođe, uvidom u bazu podataka utvrđeno je da Opština tokom 2016. godine nije izvršila plaćanja u iznosu koji je prikazan u Izvještaju o javnim nabavkama. Dio plaćanja koja su realizovana putem neposrednog sporazuma, a nijesu evidentirana u Izvještaju prikazan je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Naziv dobavljača	Iznos evidentiran u Obrascu C	Iznos evidentiran u bazi podataka	Razlika
1	Akademija znanja	5.842,90	0,00	-5.842,90
2	Allegra Montenegro	1.900,00	1.900,00	0,00
3	Amc communication	1.349,46	0,00	-1.349,46
4	Arhimed	4.450,60	4.450,60	0,00
5	Danilo szr	1.146,00	479,00	-667,00
6	Elektrofrigo	240,00	240,00	0,00
7	elektrojug	617,9	1.211,05	593,15
8	Five	396,00	451,00	55,00
9	Geopromet	892,50	892,50	0,00
10	Guliver Montenegro	360,00	240,00	-120,00
11	Lavian unženjerig	297,50	595,00	297,50
12	Mercur trade internaciotal	2.857,26	2.001,10	-856,16
13	Okov	3.689,30	277,99	-3.411,31
14	Perimex	444,28	3.419,39	2.975,11
15	Čikom	1.282,70	0,00	-1.282,70

- u Obrascu C nijesu evidentirani svi dobavljači od kojih je tokom 2016. godine vršena nabavka primjenom neposrednog sporazuma, pa isti nije usklađen sa članom 117 Zakona o javnim nabavkama po kojem je naručilac dužan da vodi evidenciju sprovedenih postupaka javnih nabavki

- u Obrascu C evidentirane su vrijednosti ugovorene sprovođenjem postupka javnih nabavki iako nije došlo do realizacije predmeta ugovaranja („Čikom“ d.o.o. – nabavka računarske opreme za informacijski centar, „Visan“ d.o.o. – usluge deratizacije, „M – tel“ – usluge internet linija)

- u Obrascu C evidentirane su usluge reprezentacije – zbirno bez navođenja dobavljača i iznosa pojedinačnih računa

- u Obrascu C evidentirane su isplate koje je Opština vršila fizičkim licima na ime sponzorstva, refundacije za gorivo, za popravku vozila.

Kontrolnom revizijom na osnovu navedenog utvrđeno je da **Preporuka 36 nije realizovana.**

37. Preporuka 37

Nalaz DRI: Prema podacima dostavljenim od strane Opštine, ukupan broj sudskih sporova u kojima je Opština stranka u postupku, je 177. Procijenjena vrijednost sporova iznosi 55.123.969,87€. Međutim, iznosom od 55.123.969,87€ nije obuhvaćeno 25 sporova u kojima nije definisana vrijednost spora, a čija bi vrijednost mogla značajno uvećati navedeni iznos. Po osnovu prinudne naplate Opština je u 2014. godini isplatila iznos od 5.354.276,40€.

Opština je zbog nelikvidnosti Budžeta i velikog duga po osnovu obaveza iz prethodnog perioda veoma često potpisivala sudska poravnjenja, međutim, po istim nije postupala i obaveze su naplaćivane prinudnim putem, uvećane za kamatu i troškove prinudne naplate. Imajući u vidu veliki broj sporova u kojima je Opština tužena strana iz navedenih podataka proizilazi da je u narednim godinama moguć nepredvidiv odliv sredstava iz Budžeta Opštine po osnovu sudskih sporova koji može ugroziti finansijsko poslovanje Opštine.

Preporuka: Preporučuje se Opštini da u poslovanju obezbijedi poštovanje normativnih propisa i ugovorenih obaveza kako bi umanjila isplate iz budžeta po osnovu sudskih sporova.

Izvještaj o ispunjenju preporuke: Subjekt revizije se nije izjasnio po navedenoj preporuci.

Kontrolnom revizijom su utvrđene sljedeće činjenice:

Tokom 2016. godine, **kod nadležnih sudova** vođeno je 358 postupaka gdje je Opština bila stranka u sporu, ukupne procijenjene vrijednosti 74.156.543,39€ (u sporovima u kojima se mogla identifikovati visina tužbenog zahtjeva). Od navedenih 358 postupaka, u 18 postupaka je Opština tužila fizička i pravna lica (procijenjena vrijednost je 7.479.205,81€), od kojih je šest pravosnažno okončano u korist Opštine u vrijednosti 65.710,30€.

Pravni osnov za vođenje sporova bilo je pretežno utvrđenje (146), isplata (95), naknada štete (88), sporovi iz radnih odnosa (13) i sl. U analiziranim sudskim sporovima, ovlašćena lica Opštine su uredno pristupali zakazanim ročištima za glavnu raspravu, predlagali dokaze i isticali pravne lijekove.

Tokom 2016. godine doneseno je **290 rješenja o izvršenju** od strane javnih izvršitelja i u dva slučaja od strane Osnovnog suda u Kotoru i Privrednog suda Crne Gore, čija je ukupna vrijednost glavnog duga 10.432.592,07€, dok troškovi izvršenja iznose dodatnih 229.686,43€. Od navedenih 290 predmeta, Opština se u četiri predmeta našla na strani izvršnog povjeriloca (vrijednost glavnog duga – 721.190,30€ i troškovi izvršenja - 12.812,05€). Izvršenja su sprovedena na osnovu izvršnih/vjerodostojnih isprava (presuda, sudsko poravnanje, ugovori, sporazumi, fakture, privremene situacije...)

Na rješenja o izvršenju, Opština je u 79 slučajeva izjavila prigovor. Pregled izjavljenih prigovora prikazan je u sledećoj tabeli:

Br. izjavljenih prigovora na rješenje	Odluka po prigovoru	Vrijednost glavnog duga	Troškovi izvršenja
19	Izvršenje prešlo u parnicu	2,072,663.91	23,051.63
13	Obustavljen postupak	578,049.39	13,119.30
10	Ukinuto rješenje	59,183.41	7,443.05
31	Odbijen prigovor	1,767,132.20	36,173.40
6	Nije odlučeno po prigovoru	339,391.70	6,533.91
Ukupno:79		4,816,420.61	86,321.29

Po osnovu prinudne naplate, Opština je tokom 2016. godine isplatila preko 7.294.943,00€. Na osnovu navedenog proizilazi da je u budućem periodu moguć značajan odliv sredstava iz budžeta Opštine na ime sudskih sporova, a naročito na ime troškova izvršenja, što je moguće izbjeći redovnim izmirivanjem obaveza.

Najznačajniji sudski spor koji može uticati na finansijski položaj Opštine je spor sa izvođačem „WTE – otpadne vode“ d.o.o. koji je pokrenuo postupak pred Privrednim sudom u Podgorici protiv Opštine u značajnom iznosu od 14.500.000,00€.

Kontrolnom revizijom, na osnovu navedenog, utvrđeno je da **Preporuka 37 nije realizovana.**

DIO III – OCJENA UTVRĐENOG ČINJENIČNOG STANJA

Na bazi sprovedene Kontrolne revizije, zapisnika državnih revizora i analize Izjašnjenja subjekta revizije (br. 01-3397/1 od 20.12.2017. godine) na Preliminarni izvještaj Kontrolne revizije Opštine Budva, a u skladu sa članom 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i člana 48 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu: Zoran Jelić (član Senata - rukovodilac Kolegijuma) i Nikola N. Kovačević (član Senata i član Kolegijuma), na sjednici održanoj 27.12.2017. godine usvojio je:

Konačni izvještaj Kontrolne revizije Opštine Budva

Državna revizorska institucija je prilikom revizije Završnog računa budžeta Opštine Budva za 2014. godinu, izradila ukupno **37 preporuka**.

Kontrolnom revizijom obavljenom u četvrtom kvartalu 2017. godine **utvrđeno je da je:**

- 10 preporuka realizovano;
- 13 preporuka je djelimično realizovano;
- 14 preporuka nije realizovano (preporuke 6, 8, 9, 13, 15, 18, 20, 29, 31, 32, 33, 34, 36 i 37).

Kontrolnom revizijom je utvrđeno da je kod realizacije ranije izrađenih preporuka Opština Budva **ostvarila određene rezultate** koji se ogledaju u 10 realizovanih i 13 djelimično realizovanih preporuka, ali da i dalje postoje značajni nedostaci u segmentima: unutrašnjih finansijskih kontrola, evidencije neizmirenih obaveza, evidencije državne imovine i u sistemu javnih nabavki.

Nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da obim i karakter djelimično realizovanih i preporuka koje nijesu realizovane nalaže:

- Da se sa sadržajem Izvještaja upoznaju ministarstva nadležna za nadzor nad subjektom revizije (Ministarstvo finansija i Ministarstvo javne uprave), radi preduzimanja mjera na jačanju zakonskog okvira i odgovornosti u upravljanju javnim finansijama.
- Da se sa sadržajem Izvještaja DRI upozna Odbor za ekonomiju, budžet i finansije Skupštine Crne Gore.
- Da Opština Budva u roku od 6 (šest) mjeseci izvrši realizaciju djelimično realizovanih i preporuka koje nijesu realizovane i da u zadatom roku izvijesti Državnu revizorsku instituciju o stepenu realizacije istih.

Podgorica, 27.12.2017. godine

ČLAN SENATA DRI
Zoran Jelić, rukovodilac Kolegijuma